

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugos-
laviji 90 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon štef. 50, upravnštva štef. 328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana štef. 10.650 in 10.348
za inzerate, Sarajevski 7363, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-30, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljka in
dneva po prezniku

III. Uzunovičeva vlada.

Stjepan Radić zopet kapituliral.

Koalicija RR ostane. -- Izmenjal se je samo en minisier.

Belgrad, 17. maja. V noči od sobote na nedeljo se je predsednik vlade Uzunović na stanovanju prosvetnega ministra Trifunovića sestal z Davidovičem in mu pri tej priliki konkretno predlagal, naj njegova stranka stopi v vlado. Cilj te ponudbe je bil od vsega začetka jasan. Ponudba je imela namen vplivati na radičevce, da bi še bolj popustili svoje zahteve. Tudi je bilo jasno, da ta ponudba ni iskrena. Uzunovičeva vlada namreč dosedaj ni pokazala nobene dobre volje, da bi pobijala korupcijo, niti da bi vodila iskreno politiko sporazuma, kakor jo je dosedaj Davidovičeva stranka. Z ozirom na to je bilo jasno, da Davidovičeva stranka ne bo mogla sprejeti programa Uzunovičeve vlade. Iz tega nadaljnjega razvoja se je videlo, da ima Uzunović še vedno stari program, namreč nadaljevati velesrbsko Pašičevo politiko. Iz dejstva, da je Uzunović povabil samo demokrate, se je to še bolj videlo. Ker je obenem postavil kot pogoj to, da ostanje v vladi poleg demokratov samo radičevci (in sicer naj bi radičevci v vladi zastopali samo trije ministri, ki bi jih Radčū narekovala radikalna stranka), je to dokaz, da je bila njegova akcija naperjena posebno proti hrvatskim in slovenskim strankam, ki terjajo širšo samoupravo in se bore proti centralizmu ter proti vsem slabim posledicam, ki jih ima centralizem za posledico na političnem, posebno pa na gospodarskem polju. HSS kot sedanjo zastopnico hrvatskega naroda, so hoteli na ta način oslabil, da bi ostala še nadalje v vladi obenem pa da bi njeno vodstvo izključili iz vlade in njo samo, če mogoče, razcepili.

Ta namen se prav dobro vidi iz tega, ker so hoteli radičevcem vzeti dva mandata in stranki diktirati tri ministre. To naj bi bil preudarec, da bi se Radičeva stranka v parlamentu razcepila in da bi šli z vlado samo tisti poslanci, ki so pristali dr. Nikića, Šuperina in Krajača. V parlamentu bi neglede na to radičevci glasovali z vlado. Po Uzunovičevih računih bi vlada imela večino, če bi vanjo vstopili demokrate, katerim so se v zadnjem času pridružili tudi muslimani. Priključitev muslimanov k Davidovičevcem je stara tendenca gotovega dela muslimanskega kluba, ki je na stališču, da se obe stranki lahko popolnoma spojit. To razpoloženje ene dela muslimanov napram Uzunovičevim ponudbam se je popolnoma razkrilo v razgovorih z Uzunovičem, v katerih so muslimani nastopili z demokrate kot ena celota.

Kar se tiče sodelovanja Slovencev, je bi-

NEUSPELA POGAJANJA MED UZUNOVIČEM IN DAVIDOVIČEM.

Belgrad, 17. maja. (Izv.) Po uradnem komuniciranju, ki ga je izdal demokratski klub o prekinitvi vseh pogajanj z radikalno stranko so se dogodki razvijali takole:

Po glasovanju o dnevnem redu v debati o korupciji 14. t. m., ko je vlada ostala v manjšini, s se z radikalno stranko pričela pogajanja o iskreni novi kombinaciji. Prvi dan so bili ti pogovori neobvezni. Na seji demokratskega kluba je Davidović poročal o prvih pogajanjih z Uzunovičem. Demokratski klub je glede teh vprašanj svoje stališče tako formuliral:

1. Stvarna rešitev vprašanja pobijanja korupcije v smislu zahteve, da se izvoli anketa za določene slučaje korupcije in da se zakon o korupciji čim prej sprejme. 2. Nujno delo pri sprejetju neodložljivih zakonov, ki so posebno potrebni z ozirom na neugodno gospodarsko stanje. 3. Jamstva za samostojno stališče in iskreno sodelovanje vlade pri izva-
janju določenega programa na ta način, da bi se radikalni del vlade jasno obeležil z ljudmi večjega zaupanja, ki so se že do sedaj na primeren način z demonstrativnim obnašanjem izkazali kot nasprotniki Uzunovičeve vlade. 4. Zahteva, da se nova kombinacija postavi na

POGAJANJA Z RADIČEM — RADIKALI ZAHTEVALI OD NJEGA POPOLNO KAPITULACIJO — RADIĆ ZOPET VSE POPUSTIL.

Istočasno ko so se vodila pogajanja med radikali in demokratskim klubom, pa so se vršila pogajanja med radičevci in radikali. Glede radičevcev so se vodila pogajanja v dveh smereh: 1. za slučaj, če bi vstopili v vlado demokrate in 2. za slučaj, da bi demokrate ne vstopili v vlado in bi se v tem slučaju obnovila stara koalicija. Uzunović je radičevcem stavil sledeče predpogoje: Priznati

lo od vsega začetka jasno, da je ost tega reševanja krize naperjena proti njim, posebno proti SLS. Ker noče SLS pod nobenim pogojem in pod nobenimi ponudbami izdati narodnega programa na korist velikosrbske centralistične kombinacije, ker je na drugi strani disciplina kluba in stranke tako velika in moralna tako krepka, je vsaka misel na kakršnokoli razcepitev popolnoma izključena. Ker je vsaka borba proti vodstvu SLS brezuspešna, hočejo SLS še nadalje držati stran od vlade ter v Sloveniji forsirati vse stranke, ki so hrvatsko ali srbsko orientirane. Ravno zato uživajo simpatije velikosrbskih centralistov g. minister Ivan Pucelj in pa Žerjavovi demokrate.

Tudi med Hrvati je jasno opaziti, da politika, kakor se razodeva v teh načrtih, ne uživa več zaupanja naroda in Radičeva stranka ravno radi tega neprestanega kapituliranja propada. Na drugi strani raste hrvatska puška stranka, ki je programatično in idejno enaka slovenski ljudski, kar najbolj dokazujejo volitve v Dalmaciji, ki so se včeraj izvršile in pri katerih je HPS med vsemi strankami od zadnjih volitev edina narasla. Čeprav je pri teh volitvah v Dalmaciji v mnogih krajih HPS nastopala skupno z Radičevom stranko vsled lokalnih interesov nekaterih krajev in občin je vendar število njenih glasov samo pod njenim čistim imenom tako naraslo, da ji je pri volitvah zagotovljenih več mandatov.

Kar se tiče demokratov in JMO, je treba naglasiti, da sta ti dve stranki načelno pristali na vstop v vlado, če se izpolnita dve nujni zahtevi, da bo vlada vodila odločno borbo proti korupciji v smislu zahtev opozicije in da bo vodila pravilno in iskreno politiko narodnega sporazuma. Ta korak demokratov in muslimanov je posebno razumljiv radi tega, ker so si hoteli vsak za sebe zagurati svobodne volitve, če bi te morale nastopiti preje, kakor se misli.

Napad, ki se je na ta način pripravil proti Slovencev, pa je ostal brez vsakega odmeva. Demokratska in muslimanska stranka sta uvideli neiskrenost radikalnih ponudb in sta zato prekinili pogajanja. Slovenci bodo ta napad na slovensko samostojno mišljenje vzdržali, ljudstvo namreč, ki je enkrat pričelo s svojo borbo za svobodo in ki se bori za svoj narodni in gospodarski obstoj, ne kloni duhom! Zato so naperi velikosrbskih centralistov že vnaprej obsojeni na poraz.

Širšo osnovo, da bi se ji zagotovilo sodelovanje kake hrvatske ali slovenske stranke. Ker so se te stranke opredelile pri glasovanju 14. maja za akcijo proti korupciji, bi njih popolno izključevanje iz kombinacije moglo dati povoda sumnji, da so se pretežno srbske stranke sporazumevale za reševanje korupcije v vladi.

V razgovorih z Davidovičem se je Uzunović najprej rezerviral glede vprašanja o pobijanju korupcije, ker se mu zdi, da bi ta zakon kršil ugled naše države v inozemstvu. Nadalje komunicirala razlaga, kako so potekla pogajanja med Uzunovičem in Davidovičem. Ugotavlja se dejstvo, da je Uzunović odločno odbil zahteve glede korupcijskega zakona. — Istotako je odločno odbil zahtevo, da bi se proti tistim krivcem, ki so navedeni v interpelacijah, na podlagi obstoječih zakonov izvedla kazenska preiskava in kazensko postopanje za vsa tista dela, ki jih interpelacija navaja. Demokratski klub je z ozirom na to pogajanja z Uzunovičem ob pol 9. prekinil. Poslanec demokratskega kluba so izjavili, da so dobili vtis, da radikalom in Uzunoviču ni za stvarni boj proti korupciji, ampak da ga hočejo voditi le z lepimi frazami. Zato je Uzunovičev poskus propadel.

morajo svojo napako pri glasovanju o prehodu na dnevni red. V nobenem slučaju ne smejo v vlado Pavle Radić, v vladi pa morajo ostati Nikić, Šuperina in Krajač. V slučaju, da bi vstopili v vlado demokrate, bi dobili radičevci tri portfelje, katere morajo dobiti Nikić, Šuperina in Krajač. Radić teh težkih pogojev je večina parlamentarcev uvidela, da hočejo radikali radičevce izigrati. Noben

Prosvetni dan v Št. Vidu nad Ljubljano.
Glej poročilo na 6. strani.

Na Poljskem zmagal Pilsudski.

NOVA POLJSKA VLADA. — ŽRTVE REVOLUCIJE. — V ZUNANJI POLITIKI NOBENIH IZPREMEMB.

Varšava, 17. maja. (Izv.) Včeraj je bila objavljena lista nove vlade. Vlada je sestavljena sledeče: ministrsko predsedstvo in železnice prof. Karel Bartel, zunanje ministristvo Avgust Zaleski, notranji minister Mlocianowski, vojni minister maršal Pilsudski, finančno ministristvo Czechowicz, ministristvo za socialno skrbstvo dr. Jurkiewicz, poljedelsko ministristvo in agrarna reforma Raczenski, trgovinsko ministristvo Gliwicz, prosveta in vere Promowski.

Varšava, 17. maja. (Izv.) »Warszawianka« prinaša statistiko žrtv v zadnji vojaški revoluciji, v kateri je bilo 205 oseb mrtvih in 966 ranjenih. Vendar ta statistika še ni natančna. Poveljnik mesta Varšave je izdal ukaz, da se 17. t. m. izvrši svečan pokop vseh padlih z vsemi vojaškimi častmi, brez ozira na to, na kateri strani so se borili.

Varšava, 17. maja. (Izv.) Češkoslovaško poslaništvo v Varšavi je ob zadnjih krvavih dogodkih izobesilo v poslopju svojo zastavo. Tudi druga poslaništva, ki so nameščena ravno v onem delu mesta, kjer se je bil najhujši boj, so izobesila svoje državne zastave. Na

francosko poslaništvo je pomotoma udrla neka četa, ki pa je takoj zapustila poslopje, ko se je stvar pojasnila. Rusko poslaništvo ni izobesilo zastave, pač pa je vse dohode močno zavarovalo in zabarikadiralo.

Varšava, 17. maja. (Izv.) Med zaprtimi častniki, ki so se borili proti Pilsudskemu, se nahaja tudi poveljnik varšavske Citadelle Modlansky, ki je ukazal streljati v mestu s topovi.

Varšava, 17. maja. (Izv.) Kakor poročajo listi, je sejmiski maršal Rataj vsled naporov zadnjih dni moral v posteljo. Vendar je tudi danes sprejel nekaj ministrov.

Varšava, 17. maja. (Izv.) »Novi Kurier« polski javlja, da je zunanji minister Zaleski, ki je bil preje poljski poslanik pri Kvirinalu, izdal brzojavno okrožnico na vsa poljska poslaništva, da nova vlada ne bo spremenila dosedanjih smernic zunanje politike.

Varšava, 17. maja. (Izv.) Iz informacij na kirurški kliniki je razvidno, da je bivši vojni minister Sosendowski, ki je v splošni zmedbi hotel napraviti samomor, sedaj že izven nevarnosti.

Dr. Marks - nemški državni kancler.

Berlin, 17. maja. (Izv.) Državni predsednik Hindenburg je imenoval prejšnjega pravosodnega ministra dr. Marksa za državnega kanclerja, ki bo še nadalje vodil pravosodno ministristvo in ministristvo za zased. ozemlje. Državni predsednik je potrdil nadalje vse dosedanje člane kabineta.

Berlin, 17. maja. (Izv.) Nova nemška vlada se je danes dopoldne ob pol enajstih sestala na svojo prvo sejo, na kateri so obravnavali program nove vlade. Po naročilu državnega predsednika bo vlada predložila nov načrt

za enotno nemško zastavo in bo skušala to vprašanje rešiti v najkrajšem času tako, da bo to vprašanje rešeno v skladu z določili ustave še pred poletjem. Dosedanja politika se ne bo spreminjala, predvsem pa bodo ostale nespremenjene smernice dosedanje zunanje politike.

Berlin, 17. maja. (Izv.) Ker je državni zbor odklonil predlog za odpravnino nemškim knežjim rodbinam je sklenila vlada, da izvede o tem ljudsko glasovanje, ki se bo vršilo v nedeljo, 20. junija.

resen politik kljub Radičevim neprestanim spremembam ne bi mogel verjeti, da bo Radičev klub te pogoje sprejel. Vendar se je zgodilo, česar ne bi bil nihče pričakoval. Pogajanja med radikali in radičevci sta vodila minister Pucelj in pa poslanec Preka. Dopoldne sta bila v imenu Radičevega kluba pri Uzunoviču. V imenu kluba sta ga obvestila, da ne sme napačno razumeti njihovega glasovanja, ki da ni bilo naperjeno proti vladi. Z ozirom na to sta prosila Uzunoviča, da jih pri izpolnjevanju vlade vzame v poštev.

Uzunović je razložil svoje stališče in navedel pogoje, ki smo jih našli zgoraj. Poleg tega je Uzunović pri nadaljnjih pogajanjih poslal radičevcem še novi pogoj, da morajo v slučaju, če se zopet sprejmejo v vlado, na prvi skupščinski seji glasovati za tak prehod na dnevni red, kakor ga je predlagal narodni poslanec Radonić, to je, da se proti korupciji ne sprejme noben zakon, da se Rado Pašičeva afera pomeša z drugimi in da se da anketnemu odboru šest mesecev časa. Radičevci so o teh pogojih ponovno razpravljali. Pucelj in Preka sta Uzunoviča večkrat prosila, da naj svoje pogoje popusti, vendar pa so takoj pristali na to, da glasujejo za Radoničev prehod na dnevni red. Najbolj pa so lomili kopje pri osebnih vprašanjih. Zahtevali so, da gre iz vlade dr. Nikić. Pristali so pa tudi na to, da gre iz vlade Pavle Radić.

Najbolj zanimivo je bilo pri teh pogajanjih zopet obnašanje Stjepana Radića. Še snoči je v izjavah, ki jih je dal časnikarjem,

KOALICIJA RR OBNOVLJENA.

Zvečer ob 9., ko so se pogajanja z demokrate prekinila, so bili radičevci sprejeti v vlado, potem ko so pristali na vse zahteve radikalov, pod istimi pogoji, toda z jamstvom, da bodo sprejeli zahteve glede omilitve boja proti korupciji. Dalje so dali radičevci jamstva, da Radić ne bo več govoril.

Ob 10. zvečer, ko je Radić ponovno kapituliral in je Uzunoviču zagotovil, da bo pridno delal, je Uzunović šel na dvor in predložil kralju dva ukaza: 1. ukaz, s katerim se sprejema ostavka Pavla Radića in 2. da se imenuje za ministra za agrarno reformo dr. Stanko Šibenik, narodni poslanec in podpred-

sednik narodne skupščine. Mesto se je prvotno ponudilo dr. Preki, ki pa je odklonil iti v vlado.

Na ta način se ostavka Uzunovičeve vlade sploh ni sprejela kljub temu, da je v skupščini dobila nezaupnico, pač pa je šel iz vlade Pavle Radić in je prišel na njegovo mesto dr. Stanko Šibenik. Kriza, ki so jo izzvali radičevci po nepotrebnem, kaže popolno Radičovo neresnost. Če bi se bil Radić pridružil ožjemu opozicijskemu bloku, bi lahko radikalom narekoval pogoje. Radikali namreč v tem slučaju ne bi mogli s Pribičevićem napraviti nobene večine, ker je Jovanović izsto-

dočno zavračal vsako misel na to, da bi njegov klub mogel pristati na zahteve radikalov. Danes pa je šel preko vsega tega. V posebnih izjavi, ki jo je dal časnikarjem opoldne po avdijenci pri kralju, je javno priznal svojo nesposobnost in nerazumevanje politike in taktike. V tej izjavi je v glavnem poudarjal sledeče:

»Pristajam na vse zahteve Uzunovičeve. Mislim, da je bilo naše glasovanje proti Radoničevemu predlogu samo incident in Uzunović sedaj lahko tudi v tem vprašanju računa na našo podporo. Glasovali bomo za tisti dnevni red, ki ga bo predložil Radonić. Želel bi samo, da bi se rok šestih mesecev skrajšal na štiri. Vendar pa tudi to ni glavno.« Glede razdelitve portfeljev je Radić izjavil: »Popolnoma vseeno mi je, koliko portfeljev dobimo. Glavno je, da sem jaz in moja stranka v vladi.« Poleg tega je Radić izjavil, da se je obezval, da dva meseca ne bo govoril. Dejal je, da mu je za dva meseca nataknen nagobčnik, da bo vlada lahko v miru delala. Tudi glede osebnih vprašanj ne dela vladi zaprek in misli, da se bo vse v redu vršilo.

Ta Radičeva izjava je jasno pokazala, da je še tekom dneva pričakovati končne odločitve. Po tem namreč si Radić ni pustil samo natakni nagobčnika, ampak si je pustil tudi diktirati program, in ni stavil nobenih zahtev, temveč se je udal popolnoma, je bilo vsem jasno, da bo odločitev vlada še tekom današnjega dneva.

pil iz radikalnega kluba. Zato je vsaka kombinacija Pašić-Pribičević izključena. S tem, da je Radić ostal sam in poleg tega še intrigiral proti opozicijskemu bloku, je prišel v položaj, da je moral prositi radikale za vstop v vladu in se je osmešil pred celim svetom. Pokazal je, da je nesposoben in nedorasel za delo. Za tak izhod krize nosi odgovornost minister Pucelj, ki je bil glavni posredovalec med R in R.

Minister Pucelj je to kapitulacijo v klubu pripravil in se v tem smislu pogajal z Uzunovićem. Kar se tiče Radića, so radikali takoj po rešitvi krize dejali, da ga bodo poslali v inozemstvo ali celo preko oceana, da bo lahko v Ameriki ali Afriki govoril, kar bo hotel, da pa ne bodo pustili, da bi ostal v Evropi in s svojimi nastopi in neresnostmi škodoval državi. Današnja Radićeva kapitulacija je hujša od vseh. Vprašanje korupcije je prišlo v tak stadij, da se je pričelo misliti, da se bo ta velikanska rana pričela energično zdraviti. V trenutku pa, ko je cela država pričakovala energičnega nastopa, ko se je mislilo, da se bo v skupščini izkristalizirala poštena in delavna večina, ki bo delala za narod, je zopet nastopil Radić. Kapituliral pred korupcijo in pomagal uničiti vse dosedanje uspehe v borbi proti korupciji. Korupcija slavi danes zmago, Radić pa svojo ponovno kapitulacijo.

UZUNOVIĆ JE ZADOVOLJEN.

Belgrad, 17. maja. (Izv.) Uzunović je dal zvečer časnikarjem sledečo izjavo: »Kralja sem obvestil o svojem velikem uspehu. Sondiranje terena in pregled položaja je pokazal, da je rezultat glasovanja 14. t. m. sporen. To se je moglo takoj ugotoviti že po glasovanju na sami seji. Takoj drugi so to potrdili tudi odgovorni strank, in sicer od strani radićevcev. Razen tega je predsednik HSS izjavil, da zaveda ne sme spremeniti položaja, oziroma da vlada ne sme izgubiti večine. Kljub temu je bila naša dolžnost, da prej nego bi se vse to manifestiralo in ugotovil izid tega glasovanja, izvajam posledice in podam ostavko kabineta. Ker je takoj po glasovanju vse navedeno vedel kralj, mi je naložil, da preje nego bi se sprejela ostavka, ponovno pregledam položaj, da bi se videlo iz rezultata, ali je potrebno ostavko sprejeti ali ne. Dejal sem že, da je rezultat pokazal, da večina dejansko sploh nikdar ni manjkala in videlo se je, da je ostalo vse pri starem. Z ozirom na to ni razloga, da bi se ostavka sprejela. Kakor vidite, bo vlada o tem obvestila skupščinskega predsednika. Čez par dni bomo pričeli z delom v skupščini. Z ozirom na to sem prosil kralja, da ostavke ne sprejme. Samo g. Pavle Radić je radi nekaterih osebnih stvari podal ostavko, ki se je sprejela in za ministra za agrarno reformo je imenovan dr. Stanko Šibenik.«

Ta Uzunovićeva izjava je zelo značilna. Uzunović kot predsednik vlade sam potrjuje popolno kapitulacijo Radića in njegove stranke. Teško si je misliti, da bo hrvatski narod pretrpel še to novo ponižanje, ki mu ga je ustvaril Stjepan Radić.

JOVANOVIĆEV KLUB NARAŠČA.

Belgrad, 17. maja. (Izv.) Narodni posl. dr. Hadžija iz Pančeva je danes obvestil radikalni klub, da izstopa iz kluba in da se pridružuje Jovanoviću. Istotako se je tekom današnjega dneva vršil sestanek radikalov iz zgornjega Banata. Na sestanku se je sklepalo o tem, ali pristopijo k Jovanoviću ali ne. Vsi so izjavili za Jovanovića. Jovanović ima sedaj 12 poslancev. Pričakuje se pa, da bo v kratkem k njemu pristopilo še 10 poslancev iz Vojvodine.

Belgrad, 17. maja. (Izv.) Ljuba Jovanović je poslal radikalnemu klubu sledeče pismo: »Radikalnemu poslanskemu klubu. V zvezi z mojim pismom od 2. t. m. z ozirom na vse, kar je od tega dne ukrenil poslanski klub in drugi v njegovem imenu in v zvezi z mojim govorom od 14. t. m. izjavljam, da se ne morem več smatrati za člana tega kluba.«

Občinske volitve v Dalmaciji.

Zagreb, 17. maja. (Izv.) Po vsej Hrvatski je vladalo veliko zanimanje za občinske volitve v Dalmaciji, o katerih so prišla prva poročila snoči in danes zjutraj, vendar pa niso znani še vsi rezultati radi slabih telefonskih zvez s Primorjem. Volitve so se vršile v znamenju proticentralizma in hrvatstva in je značilno, da so vse srbske stranke, radikali, samostojni demokrati in Davidovičevi demokrati, izšle iz volitev precej poražene. Radićevci so zastavili vse sile, da bi preprečili nazadovanje svoje stranke, in je preko 20 poslancev bilo zadnji čas neprestano v Dalmaciji, toda kljub temu so izgubili mnogo občin, ki so jih dosedaj imeli v svoji oblasti. Ker so volitve prišle nekoliko prezgodaj, se še ni moglo v vsej jasnosti pokazati propadanje radićevcev, značilno pa je, da na mnogih krajih radićevci niso hoteli nastopati samostojno, ampak so se družili pod imenom lokalnih list, ali pa so šli v volitve v zvezi z drugimi hrvatskimi strankami. V splošnem so se okrepile predvsem hrvatske opozicijske stranke, dočim so nazadovale vladne stranke. V tem oziru kaže na slab uspeh mesto Split, kjer so dobili federalisti 8, HPS 1, HSS 7, meščanski blok 10, samostojni demokrati 5 in komunisti 10 mandatorov. V Splitu se je udeležilo volitev komaj 52% volivcev. V Šibeniku je dobila HPS 4.

Jugoslovanski blok 17 in HSS 20 mandatorov. Udeležba pri volitvah je bila mnogoštevilnejša po deželi, kjer je tudi HPS napredovala. V Sinju je dobila 10 mandatorov. V desetih občinah je nastopila HPS skupno z radićevci in je blok zmagal z veliko večino.

Po stavki na Angleškem

London, 17. maja. (Izv.) Povsod se je zopet pričelo delo. Tudi v pristaniščih, razen v Manchestru, kjer se organizirani pristaniški delavci branijo delati skupaj z neorganiziranimi. Podjetniki pa niso še pripravljeni, da bi neorganizirane delavce odpustili.

London, 17. maja. (Izv.) V spodnji zbornici je izjavil na neko vprašanje zakladni minister Churchill, da računa stroške vlade, katere je imela vsled te stavke na 750.000 funtov šterlingov. Upa, da vsled teh izdatkov ne bo treba povišati davkov.

Šolska debata v italijanskem parlamentu.

Zadnje dni minolega tedna je italijanski fašistovski parlament razpravljal o proračunu naučnega ministrstva. Oglasila sta se kot zastopnika narodnih manjšin tudi poslanca dr. Besednjak in Tinzl. Pogumno sta zagovarjala pravice teh manjšin do izobrazbe na podlagi lastnega jezika. Posl. Besednjak je navedel razne pritožbe slovenskega prebivalstva na šolskem polju in med drugim protestiral, da podrejeni naučni organi silijo slovensko učiteljstvo v fašistovske organizacije. Posl. Tinzl je predložil dnevni red, v katerem se poziva vlada, da naj v šole inojezičnih manjšin znova uvede materinščino kot učni jezik; narodnim manjšinam se naj dovoli, da si ustanove zasebne šole. Večina je slovenskega in nemškega poslanca neprestano prekinjevala z medklci in hrupom.

Med posl. Besednjakom in naučnim ministrom Fedelejem je došlo do ostrega nastopa. Fedele je namreč tekom nadaljnje razprave izjavil, da je dejstvo, da so se dijaki novih pokrajin oprostili šolskih taksi »sijajen odgovor na neumnosti, ki jih je slišala zbornica prejšnji dan.« Na to je posl. Besednjak odločno reagiral. Izjavil je, da ne ve, če se nanašajo ministrove besede na njegov govor ali na medklce. Če je mislil minister na njegov govor, potem izjavlja, da neumnosti, ki sem jih izpovedal, odgovarjajo načelom najgloblji krščanskih mislecev in idejam, za katere s se borili in trpeli največji možje italijanskega naroda, nega preroda. Če je pa mislil minister na oni del govora, kjer je govoril o nasilju nad vestjo slovenskega učiteljstva, se z njim strinja. To so zgodovinska dejstva, ki dokazujejo neumnost, toda ne tistega, ki jih je objavil, marveč tistih, ki so jih zagrešili. In minister ima dolžnost poskrbeti, da se taka dejstva ne bodo ponavljala; potem se zbornici ne bo več treba pečati z neumnimi stvarmi.

Minister Fedele je takoj odgovoril. Rekel je da ostane pri svojih besedah in da je mislil prav na dr. Besednjakove navedbe glede slovenskega učiteljstva in fašistovske organizacije. Te navedbe so popolnoma napačne. — Porablja priliko, da obvesti zbornico, da obstoja v pokrajinah, ki so »italianissime«, neka vrsta tajne slovenske učiteljske organizacije, o kateri se ne ve, odkod jemlje sredstva in ki je, kakor se zdi, zvezana z drugimi društvi. Te učitelje podpihujejo poslanci, ki se imenujejo slovanski, pa so in morajo biti italijanski, ter jim branijo, da bi pristopili k fašistovski učiteljski organizaciji, dasi slovanski učitelji to sami žele. Na ta dejstva so se nanašale moje besede.

Posl. Besednjak je ponovno prosil za besedo, ki mu jo je pa zbornični predsednik odrekal, češ da je incident zaključen.

Minister Fedele je imel potem obširen govor, v katerem je šolskim funkcionarjem v novih pokrajinah ponovno izrekel polno priznanje za njihovo delo in rekel: »Vlada ne namerava kreniti od pravca, ki ga je dala šolski politiki v teh pokrajinah, niti ne more dopustiti dvoma o pravič italijanske države, da v ozemljih, ki spadajo pod njeno suverenost, vzgaja italijansko in v italijanskem jeziku italijanske državljane.«

Tako brutalno zametuje najprimitivnejše pravice podjarmljene narodne manjšine narod, ki se je nešteto krat obračal na ostali svet s protesti v imenu lastnih podjarmljenih bratov, narod, ki je šele pravkar snel svoje lastne suženjske verige. Toda prav njegov vzgled nas prepričuje, da ni sile na svetu, ki bi mogla zavednemu in kulturnemu narodu izrgati narodno individualnost. Tudi italijansko nasilje nad Slovenci bo osramočeno, kakor je bilo avstrijsko nad Italijani in Slovani.

RAZPRAVA O OGRSKEM PRORAČUNU.

Budimpešta, 17. maja. (Izv.) Pri razpravi o proračunu notranjega ministrstva se je poslanec Fabian pritoževal nad tem, da je ministrski svetnik Tomcsany ne samo član tajnih družb, temveč da povrh tega tudi svoje podrejene uradnike sili, da se pridružijo tajnim organizacijam. Socialni demokratje so podali izjavo, da se radi diktatorske politike notranjega ministrstva Rakovskya in radi njegovega postopanja pri ponarejevalski aferi ne bodo udeležili razprav in so nato vsi zapustili dvorano.

J. B. S.:

Dogodki na Poljskem.

Praga, 16. maja 1926.

Od prevrata ni bilo dogodka, ki bi vzbudil tako veliki interes češke javnosti kakor je poljska revolucija. Ravno vsled plodonosne politike bivšega poljskega zunanjega ministra dr. Skrzynskega so postali odnosi med obema sosednjima državama čim pristranejši. Zdelo se je, da bo to prijateljstvo v veliki gospodarski prosopek obeh držav. Radi medsebojne pomoči sta dobili obe državi v svetovni politiki mnogo večji pomen. Ako se razmere v Poljski do prihodnje seje Zveze narodov ne razčistijo tako, da bi imela sigurno vladu, bo trpela pri tem ne samo Poljska, temveč bo tudi g. dr. Beneš izgubil močno oporo.

Dogodki na Poljskem pa tudi lahko izpremenijo evropski zemljevid, kar gotovo ne bi bilo Češkoslovaški v korist. Poročila pravijo, da se na rusko-poljski meji zbira boljševiška armada in tudi Nemci so dobili novega poguma. Ne glede na to pa lahko uspešni prevrat Pilsudskega opogumi tudi socialiste na Češkoslovaškem.

Glavni vzrok poljske vstaje so težke življenjske razmere v Poljski, ki jih je v veliki meri večala nebrzdana strast med posameznimi strankami. Nesloga, stari slovanski greh, obhaja med Poljaki že od nekdanj zmagoslavje. Tudi sedaj je v parlamentu zastopanih 22 klubov, ki jih čisto ne deli med seboj nič drugega kot osebni interesi in osebni spori. Mesto, da bi se stranke združile in s samozatajevanjem rešile državo in s tem tudi svoje pristaše in velike krize, iščejo edino le orožje za boj proti drugim strankam. Slova bi bila tem bolj potrebna, ker tajejo Poljsko vse težave, ki so se pojavile v tej ali oni evropski državi po vojni, samo da se v Poljski javlja vsako zlo v najhujši meri.

Kakor prijatelj nove nastale države ni bila tudi Poljska v prijateljskih odnosih z boljševiško Rusijo, toda Poljsko je to razmerje stalo krvavo vojno. Kot francoski eksponent proti Nemčiji še ni bila tako srečna, da bi se kakor Češkoslovaška pomirila z Nemčijo, temveč bje z njo ravno sedaj kruti diplomatski boj za vstop v Zvezo narodov.

Poljska ima v svoji državi skoraj 40 odstotkov narodnih manjšin, ki niso v nobeni državi tako močne kakor ravno v Poljski. Tako veliko število bi bilo preveč celo za mnogo bolj aktivne in iniciativne Čehe, a kaj šele za precej orientirano-nepodjetne Poljake. Na veliki večini poljskega ozemlja je divjala vojna cela leta ter uničila gospodarstvo. Socialistični vladi Daszynskega in Moraczewskega nista znali izkoristiti ugodnega trenutka v prvih povojnih letih ter osigurati poljskemu poljedelstvu trga za prodajo pridelkov. Ker sta smatrali kmeta za kapitalista, sta mu naložili veliki dohodninski davek, ki mu zapira sapo. Obubožen kmet pa ne more kupovati industrijskih izdelkov, v tujini pa poljska industrija ne more konkurirati. Tako je nastal zastoj tudi v poljski industriji, ki je imel za posledico brezposelnost delavstva, ki pa se ne usmeri na deželo, kjer tako primanjkuje delavcev, da morajo prihajati iz inozemstva. Velika napaka dosedanjih poljskih vlad je bila, da še niso izvedle izenačenje davkov. Poljsko ozemlje je bilo pred vojno razdeljeno med Nemčijo, Avstrijo in Rusijo, ki je imela vsaka drugačen davčni sistem in drugačne davke. Igrača v rokah zapadnih veselj je bila Poljska do nedavno ogrožena na vzhodu od Rusije, na zapadu od Nemčije. Poljske kapitalistične stranke so hotele varovati svojo domovino z veliko stalno armado, ki je požirala milijarde ter s tem uničevala poljsko gospodarstvo, kar je bila voda na mlin boljševiškim agitatorjem. Država bi se že gotovo mnogo bolj konsolidirala, če bi bila izvedena agrarna reforma in ne bi ostalo samo pri začetkih. Kako je odpovedala agrarna politika, kaže dejstvo, da se v agrarni Poljski v zadnjem času uvaža meso in mleko. Veliko krivdo nosijo na neurejenih razmerah tudi socialdemokrati, ki podžigajo razredne strasti.

Prvi korak k zbolšanju bi bila stabilizacija valute, te pa ni brez ravnesja v proračunu. Nemogoče je povečati dohodka, pač pa bi se dalo ogromno prišediti pri izdatkih za vojaštvo. Minister Dziedichowski je hotel ozdraviti državne finance z žrtvami vseh stanov, torej tudi delavstva. Temu pa so se uprli socialdemokratje. Mislili so, da bodo s tem bojem proti finančnemu načrtu Dziedichowskega si zopet pridobili izgubljeno naklonjenost delavstva. Odpoklicali so svoje zastopnike iz vlade, ustvarili tekom zadnje krize levčarski blok in začeli vedno glasneje govoriti o močni roki socialdemokratskega generala Pilsudskega.

Pilsudski, rojen l. 1867. v Culowu blizu Wilne iz plemiške rodbine, je star socialistični organizator in revolucionar. Že l. 1888. je bil zavoljo udeležbe v zaroti proti ruskemu caru pregnan za 13 let v Sibirijo. Ko se je vrnil iz pregnanstva, je začel z vso silo organizirati v okviru socialne demokracije poljsko delavstvo in je postal kmalu eden izmed njegovih voditeljev. V to dobo spada ustanovitev delavskih bojnih organizacij, ki so se iz njih razvile za časa vojne poljske legije. Prve take organizacije so nastale l. 1906. v Lvovu in Krakovu.

Ker so bile že od svojega začetka naperjene zlasti proti Rusiji, so se v svetovni vojni postavile na nemško-avstrijsko stran. Poveljnik jim je bil Pilsudski, ki je skušal iz legij osnovati popolnoma samostojno armado, ki ne bi bila odvisna od avstrijskih in nemških poveljnikov. Ker tega ni dosegel, je izstopil iz armade. Ko pa sta januarja l. 1917. Nemčija in Avstrija proglasili poljsko državo, sta poklicali Pilsudskega vsled njegove priljubljenosti v gašani državni svet. Njegov visoki položaj mu je dal priložnost, da vpliva na vse poljske stranke, da zahtevajo popolno neodvisnost. — Ravnotako je pridobil legionarje, da so odrekli Nemčiji prisego. Vsled tega so ga Nemci internirali v Magdeburgu, odkoder se je vrnil kot triumfator v Varšavo novembra l. 1918.

Regentstvo mu je dalo v roke popolno oblast. Pilsudski je sklical Narodno skupščino in poveril sestavo vlade socialdemokratu Daszynskemu. Dne 23. novembra 1918. so ga izvolili Poljaki za predsednika republike. To je vršil do konca l. 1922., ko je odstopil in postal šef generalnega štaba. Toda ker se je čim bolj jasno nagibal na skrajno socialdemokratsko stran je moral koncem l. 1923. odstopiti s tega položaja.

Kdor ve, kako so Rusi pred vojno zatirali Poljake, temu je jasno, zakaj je bila borba proti Rusom med Poljaki popularna in da je bilo težko odstraniti Pilsudskega, ki se je postavil proti Rusom že l. 1888. in pozneje v novoosvojeni Poljski zopet vodil poljske čete proti boljševiški Rusiji. Da bi ga storili neškodljivega, so mu hoteli dati mesto generalnega vojnega nadzornika, ki bi se ustvarilo nalašč za njega. Toda ta čin bi bil po predlogu vlade samo naslov brez vsake oblasti.

Zlasti je razburilo Pilsudskega imenovanje generala Maleczewskega za vojnega ministra, ki velja kot njegov nasprotnik. Oprt na parlamentarni levčarski blok je mislil, da je prišla njegova ura. Izjava socialdemokratskega voditelju dr. Mareku ob priliki zadnje izjave mu je odpovedal podporo, je bila sicer vsek v oči, da bi bila vstaja tem bolj nevarna.

V tem trenutku še ni jasno, ali se bo Pilsudskemu posrečila revolucija ali ne. Gotovo pa je, da Pilsudski ne bo prinesel boljših časov. Kot neomejeni diktator, ki je imenoval socialistično vladu Daszynskega in pozneje Moraczewskega je že imel dovolj prilike pokazati svojo sposobnost. Tudi ni verjetno, da bi general znižal izdatke za vojaštvo, kar bi edino moglo spraviti poljski proračun v ravnovesje. Še manj kakor sedanjim poljskim vladam pa bi se posrečilo njemu dobiti ugodno zunanje posojilo, ki je edini učinkovit lek poljskih državnih financ, ker diktatorjem svet nerad zaupa. Če bi se tudi Pilsudski vsidral in prevzel vso oblast v svoje roke, je ne bo mogel dolgo obdržati, ker ima proti sebi več ko tri četrtine prebivalstva in sposobne voditelje. Gotovo bo v tem slučaju razvil vso svojo delavnost znameniti kršč. demokratični poslanec Korfanty, ki je zadnji čas bil bolj v rezervi.

Še manj pa je upati na uspeh podobne akcije v Češkoslovaški, kjer je ljudska izobrazba na visoki stopnji in je ljudstvo politično izšolano.

Na vsak način pa je socialistična diktatura nekaj novega in posebnega. Poleg boljševiške in fašistovske imamo zdaj še socialdemokratsko. Zares je jako zanimiv pogled na povojno Evropo — pa nič kaj razveseljiv!

REORGANIZACIJA SVETA DRUŠTVA NARODOV.

Zeneva, 17. maja. (Izv.) Pri glasovanju redakcijskega odbora komisije za reorganizacijo Društva narodov so se zastopniki Brazila, Urugvaja, Argentine in Španije vzdržali glasovanja, tako da je predsednik Motta ugotovil, da je prvi člen z 11 glasovi sprejel enoglasno.

PROTI FASIZMU NA ČESKEM.

Praga, 17. maja. (Izv.) Češka socialistična stranka je imela včeraj zborovanje, katerega so se udeležili tudi zunanji minister dr. Beneš, minister Strihny in Klofač. Sprejeta je bila resolucija, ki opozarja na nevarnost fašistovskega pokreta na Češkem in zavrača take tuje metode za rešitev političnih in parlamentarnih vprašanj.

VOLGA POPLAVLJA.

Moskva, 17. maja. (Izv.) Volga je pri Ribinsku upadla za 1 m, pri Kazanu pa je ponovno narasla. V Kanavini je moralo več tisoč ljudi zapustiti hiše. Dosedanje škodo cenijo na 10 milijonov rubljev.

Beležke

△ Jerzavovo pismo dr. Ninčiču radi prestavitve konzularnega uradnika Barleta so ponatiskali tudi hrvatski in srbski listi, bodisi s komentarjem ali brez njega. Razveseljiv pojav pa je, da je edino »Jutro« objavilo »prepričevalen« zagovor da »klerikalci« kradejo državne ake.

△ Janković Velizar podaja v »Samoupravi« izjavo, da ne bo tožil Stjepana Radića, ker se ne plača. G. Velizar Janković je, kakor je videti, zelo skromen.

Gradimo STADION
- kupujmo srečke!

Kaj se godi doma

† Anton Slatnar.

V nedeljo, dne 16. maja je ob pol štirih popoldne umrl v Kamniku širok Slovenije in izven nje znani tiskar gospod Anton Slatnar. Rojen je bil ranjki v kmetski hiši na Homcu pri Kamniku dne 3. januarja 1867. Po dovršeni 4. gimnaziji se je učil tiskarske obrti v Blasniki tiskarni v Ljubljani, bil nato stavec v Narodni tiskarni ljubljanski, Mohorjevi v Celovcu in nazadnje v Katoliški tiskarni v Ljubljani. Leta 1900 se je postavil na lastne noge in prišel s tiskarno v Kamniku v dvorišnih prostorih Kladetove hiše na Šutni. Obenem je imel v frančiškanski hiši na Glavnem trgu trgovino s papirjem in knjigami. Pred dvema letoma je kupil bivšo Samčovo hišo na Glavnem trgu, kjer si je uredil ravno moderno, lepo tiskarno. pa je prišla bolezen (sarkom), ki je za njo trpel dolgo vrsto let, iskal proti njej leka vseh vrst, nazadnje pri slovečem radio-zdravniku dr. Zeleissu v Gallspechu na Gornje Avstrijskem, pa povsod zaman. Trpel je silne bolečine, a je vse udano prenašal. V tiskarski stroki je bil pokojnik strokovnjak. Lčno je tiskal in opremil Cankarjeve knjige, ki jih je zalagal Schwentner in dal tiskati Slatnarju. S pijeteto je tiskal te knjige, z globokim spoštovanjem vedno govoril o Cankarju. Vsa leta je tiskal »Cvetje iz vrta sv. Frančiška« nekaj let »Orliča« in celo vrsto drugih knjig, izdal in tiskal »Kamničana« in skozi 5 let »Naš list«. Zadnje čase je imel namen prirediti izdajati ljudske povesti v novi »Ljudski knjižnici«, a mu je bolezen prekinila načrte. Kot pravi Slovenec, gospodar in vnet prijatelj slovenske kulture ni mogel dr. Zerjavove politike in se je, ostajajoč pri demokratski stranki, dejansko odtegnil političnemu življenju, vedno obsojajoč »mladinsko« politiko, ki nam zapravlja avtonomijo. Visoko je cenil dr. Kreka in bil sploh odločen avtonomist. Da zadnjih let je bil ravnatelj Mestne hranilnice, nekaj časa občinski odbornik in predsednik Jugoslovanske Matice od ustanovitve do težke bolezni. V občinskem odboru je dal iniciativo za milijonsko brezobrestno posojilo. Ko SDS ni držala obljub glede odborniških mest, je izstopil iz odbora. Kljub svoji strankarski pripadnosti je bil globoko veren in vnet Marijin častivec. Nbeno nedeljo ni zamudil sv. maše, v boleznih in ob težkih gospodarskih prilikah je iskal z zaupanjem pomoč pri Mariji. Po značaju je bil na zunaj ponosen in trd, v resnici pa plemenit in nesebičen ter znal vse odpustiti. Z njim je preminul odlični kulturni delavec, ki mu bo naš narod ohranil nad vse časten spomin.

Odkritje spominske plošče Andreju Smoletu.

Rojstno hišo Prešernovega prijatelja Andreja Smoleta na Dunajski cesti (znana gostilna pri Figovcu) diči zdaj lepa spominska plošča, ki so jo tam dali vzidati Penatje (to je izbrana družba slovenskih kulturnih delavcev v Ljubljani), in jo v noči od sobote na nedeljo slovesno odkrili. Tiho in diskretno se je izvršila ta svečanost. O polnoči so se zbrali Penatje pri svitu plamenice pred spominsko ploščo, kjer se je njih starešina vseučiliški profesor dr. Alfred Šerko poklonil manom Andreja Smoleta s tem-le zanosnim nagovorom:

Penatje! Pozdravljeni vi vsi, ki ste se zbrali ob uri polnoči v proslavo spomina Andreja Smoleta, Slovence po krvi in čustvu, po mislih in srcu... Pozdravljeni!

Fran Šuklje: Po Sredozemskem morju

V.

Tunis in ostaline stare Kartage.

Zjutraj ob 8. uri z broda na avtomobilih v mesto Tunis! Najprej ob delavskih barakah magazinih in skladiščih v prelepo »avenue de Jules Ferry«, cesto 60 m široko, ki jo kinča štirivrstni drevored figovih dreves. Dolga je 650 m, na njenem koncu se dviga impozantni spomenik francoskega državnika Jules Ferryja, ustanovitelja francoske nadvlade v tej bogati obširni in zgodovinsko prevažni pokrajini. Bi-stroumni mož je učinil s svojo energijo, da so se temljito izjalovili načrti grabelžive Italije, ki je neprestano škilila po tem bogatem plenu, pa je morala z onemoglim srdom gledati, kako je neprimerno močnejša Francija l. 1881 s tako zvano »Borčopogodbo« takorekoč pred nosom jej ugrabila dragoceno deželo. Mož je v istini zaslužil, da so mu hvaležni rojaki postavili imeniti bronasti spomenik!

Iz Ferryjevega prilaza v »avenue de France« mimo palače, v kateri prebiva francoski generalni rezident, dalje do Porte de France, skozi velike duri proti tuneškemu staremu mestu. Omenjam, da je evropski del, novo mesto, naravnost krasno, lepa poslopja, bogate izložbe, navzlic živahnemu prometu povsod ugledna snažnost in vzorni red. Francoz se je tukaj v istini skazal mojsrta v upravni organizaciji. Tembolj občudujem njih delo, ker

Pozdravljena dolina šentflorijanska, ti zemlja domača, ki kriješ Franceta Prešerna in Ivana Cankarja! Bog bodi s teboj!

Pozdravljen pred vsem pa Ti človek, Ti romar slovenski — naš bratec Andrej!

Ob uri polnoči se Te spominjajo bratje Penatje, kakor Ti, romarji trudni po zemlji slovenski, predragi deželi, ki si jo ljubil prisrčno ves čas.

Pozdravljen Andrej!

V Tebi mi zremo svoj narod slovenski, njegovo usodo, bridkost in nesrečo, njegove vesele in žalostne dni. Zatorej Bog a Tabo, prijatelj Prešernov, spomin Tvoj med nami naj večno živi!

Nato je govornik položil venec na spominsko ploščo, a Penatje so trikrat vzkliknili: Slava! S tem je bila slavnost končana.

Spominska plošča, ki je iz pravega slovenskega kraškega marmorja in delo Plečnikove šole, nosi v rdečih črkah vklesane Prešernove verze:

Težka človeku ni groba odeja

Vzamejo v sebe ga zemlje moči

Trčimo bratci, še vince se smeja

Dolgo Smoletov spomin naj živi!

Spodaj pa napis:

Bratcu Andreju v opombo

Penatje.

In rimsko letnico 1926.

Ljubljana je s tem za en kulturni spomenik bogatejša.

Spomlad.

Ko pomlad cvetoča pride in slavčki žvrgolijo... pa kliče te venčani maj in druge prelepe stvari, tedaj si, mladina, nemirna in rada bi avtomobil. Ti sanjaš maj, zložen in posvečen gospodom filistrom, želiš pa si avtomobila, da ž njim bi se vozila povsodi, kjer raste mak, rdeči, žareči, ter slak hrepeneti se vzpenja v zrak, oh, tako prosto po župančiču. Rada bi navozila se, željno veselja napila se...

Poslušaj, sanjavi svet, avtomobilov je malo, kavalirjev pa še manj. Pač pa je še mnogo srečk za orlovski Stadion. Ako zadeneš le enega izmed glavnih dobikov, si lahko kupiš svoj lasten avtomobil, ki te bo peljal povsodi, kjer raste mak, rdeči, žareči... ter slak hrepeneti se vzpenja v zrak... Pojdi po srečke, če hočeš avtomobil... Kdor hoče, zadene.

Začetek letne sezone na Bledu.

Naše letovišče je povsem oživilo. Popravljajo različna pešpota, urejujejo nasade, parke in druge naprave, katere služijo tujcem kot šetališča. Vidi se vsestransko, da se nam bliža zopet toliko pričakovana letna sezona. Obisk tujcev se nam obeta v tej sezoni zelo obilen, posebno, ker so cene zelo nizke, da omogočajo tudi srednjemu sloju, da si privoščijo po trudopolnem delu nekaj dni počitka v našem gorskem rajju. Inozemci se zanimajo za Bled letos izredno množtevno, posebno Nemci in Avstrijci. Dosedaj je obiskalo Bled 500 oseb med temi Angleži, Francozi, Italijani, Amerikanci, Avstrijci, Čehoslovaki, Nemci, Poljaki in Romuni. V tem številu se vidi napredek dobro osnovane vsestranske reklame, katere nam obeta najboljši uspeh in daje upanje, da postane Bled pri enakem nadaljnjem delu za pospeševanje tujkega prometa iskano svetovno letovišče.

Priznati se mora tudi, da se je med tukajšnjim ljudstvom razvil splošni čut za pospeševanje tujkega prometa, kar nam jamči vsestranski napredek.

Obetajo se v tej sezoni tudi zanimive prireditve kot mednarodni tenis-turnir, mednarodne konjske dirke, za katere je posebno v inozemstvu zelo veliko zanimanja, veslaške in plavalne tekme, evvelični korzi, redni družabni izleti v nadvse romantično okolico in na hribe ter druge različne

od nad 200.000 prebivalcev je zgolj 14.000 Francozov proti 115.000 mohamedancev, 41 tisoč Italijanov in 22.500 židov.

Dolga vrsta naših avtomobilov vozi najprej skozi židovski del mesta. Radovedno nas gledajo Abrahamovi potomci, še bolj zvedavo seveda ženski del te pasme. Tuneška židinja je lepa, dokler je mlada, a kmalu se strahovito odebeli in takrat je pač konec njene lepote. Samo pri neki stari židinjini sem se videl narodno židovsko nošo, na glavi visoko, zgoraj špicasto kapo, podobno »štoku« sladkorju, široko »jopo« in — ozke hlače pri taki telesni obilnosti!

Potem pa na »kasbo«, v bejov grad in v »souke«, t. j. tuneški bazar! Izstopimo iz avtov, cela naša družba se poda skozi ogromna vrata, ki jih stražijo bejovi gardisti, v poslopju, kjer posluje imenski vladar in uraduje njegovo ministrstvo. Senca vladarske moči, kajti dejanski gospodar v Tuneziji je edino le francoski generalni rezident. Vojni minister je poveljnik francoskega armadnega kora; finance, šolstvo, javne zgradbe, pošto, vse imajo Francozi v rokah. In to je pravi blagoslov za deželo, ker pod turškim gospodarstvom, ki ga nikoli ne smete zamenjati z arabskim, je rapidno postajala puščava dočim se sedaj povsod opaža gospodarski napredek.

Prekrasen je razgled s ploščnate strehe bejove palače, ko gledaš pod seboj celo mesto, sinje morje in venec slikovitih gor!

Sedaj pa v »souke«, v arabske tržnice! Ulice še boli tesne kakor židovska ulica v

zabave, katere bodo nudile letoviščarjem mnogo užitka.

Od 15. t. m. posluje na Bledu carinarna, katere olajšuje tujcem inozemcem prihod kakor tudi odhod z Bleda ter jim prihrani carinske revizije na državnih mejah.

Naši konzulati v inozemstvu imajo zadostne vsestranske informacije o našem letovišču ter bodo mogli dati interesentom zadostna pojasnila o Bledu.

Železniška uprava nas ni z novim voznim redom prezrla ter uvedla dobre železniške zveze z inozemstvom ter opremila istega s preglednim stolpcem zvez z glavnimi postajami v inozemstvu.

V tukajšnjih hotelih je že polno življenja in vrvenja ter imajo isti za binkošne praznike že vse polno naročil glede prenočišč.

S 1. majem je pričela tudi redna vožnja Alp-auto Lesce—Bled in obratno po zelo nizki ceni 10 Din za osebo.

Bled je v popolnem pomladanskem cvetju ter zmogel razvedriti najtужnejše srce in obuditi k prijetnem življenju najbolj zaspano dušo.

Usoda slovenskega delavca.

V soboto je odpotovalo iz Trbovelj na Francosko 84 rudarjev, med temi 17 oženjenih. Drugi teden odpotuje še večje število. Vsi gredo z izseljeniškim agentom. Kdaj bo Delavska zbornica posredovala s francoskimi rudniki radi nameščenja rudarjev z ozirom na ugodno poročilo delegacije, ki se je tam nahajala, še ni znano. Vsekakor se tu delavci z večjo družino ne bo nikakor mogel preživeti, ker zaslužek ne zadostuje niti za samce.

Istega dne, ko so odšli tovariši na Francosko, je bilo zopet reducirano večje število rudarjev, na primer na vzhodnem okrožju 20, 20 pa je bilo premeščenih na Separacijo. Tudi je bilo več rudarjev vpokojenih.

O Francozi in tamkajšnjih rudarskih razmerah je v nedeljo izbrpno poročal krščanski socialist Stanko Keše v trboveljskem društvenem domu pred polno dvorano rudarjev. Iz celega poročila so dobili rudarji vtis, da so sicer življenjske razmere rudarjev v Francozi veliko boljše kot tu, pač pa se je bati padca francoskega franka in s tem tudi podražitve življenjskih potrebščin, ker se že kaže, da je v dveh letih poskočila cena živčju na dvojno.

Da se pa socialne razmere pri nas čedalje bolj slabšajo, kaže med drugim tudi to, da se v trboveljski cementni tovarni ne plačujejo delavci po kategoriji, kot jim pripada. Pritožilo se je več delavcev cementarne, da se jim zaslužek odtegne, če ga namesti paznik — četudi samo za dve ali več ur — na drugo mesto. To postopanje je neupravičeno, ker pripada delavcem le ona plača, v katero stopnjo pripada. Bati se je tudi, da ne začne še rudnik s tem prakticiranjem, n. pr. da bo plačal kopača kot vozača ali še nižje.

Agrarne pritožbe v Prekmurju.

G. poslanec Klekl vsepovedno odkriva rane prekmurskega ljudstva in išče sredstev, kako bi jih ozdravil. V zadnjem času je v Belgradu vložil več pritožb pri različnih ministrstvih. Eno takih smo objavili že v nedeljski številki. Danes sporočamo, da je vložil tudi pritožbo, podpisano od agrarni interesentov iz Kupšincev, kjer je veleposvestvo grofa Szaparyja. Agrarne interese namreč varajo, da bodo izgubili zemljo, ako jo do 1. oktobra ne kupijo. — Nadalje je vložil pritožbo proti 21 odstot. upravnih stroškov Vodne zadruge in zahteval, da se ugodi zahtevi občin, ki so jo izrazile pred komisijo na licu mesta v Turnišču.

Preteklo soboto je odšla iz Beltincev agrarna revizijska komisija, ki se je od srede aprila do zdaj mudila na veleposvestu grofice Marije Zichi. Po odredbi z dne 2. marca 1925 št. 8160 in po odredbi z dne 30. maja 1925 št. 21.725 itd. se mora zemlja prej razmeriti in določiti se morajo prej agrarni interesenti, predno se začne razprodajati.

Ljubljani, visoke hiše, na obeh straneh same prodajalne, deloma tudi delavnice, kjer vidiš, kako Arabec izdeluje svojo blago. Kar je mohamedanskega sveta, arabskega, berberskega ali zamorskega plemena, to ne kriči, mirno pričakuje, da ga kupec vpraša za ceno. Značilno je, da so cele ulice zasedene po gotovih obrtjih, na pr. v tej sami črevljarni, v oni sedlarji itd. Z mohamedanskim flegmatično molččnostjo kotratuje židovska kričavost, ki tujcu kar vsiljuje svojo »kramo«. Sicer je pa menda blago, ki ga ponuja kot pristen domači izdelek, večinoma narejen v Parizu ali kje na Nemškem.

Tako smo rinili skozi labirint množestvenih tesnih ulic, s kamenjem tlakovanih in razmeroma hladnih tleh pod afriškimi solncem. Naposled smo bili veseli, ko smo spodaj zopet dobili svoje avtomobile. Zopet v »Avenue de France« mimo katoliške katedrale in spomenika velikega kardinala, Francoza Lavigerie nazaj v pristanišče na naš parnik.

Popoldne smo bili namenjeni v Bardo in Kartago. Bardo, svoje dni zimska rezidenca tuneškega beja, je danes veliki muzej in obžaloval sem le, da nisem mogel ostati tukaj vsaj celih štirinajst dni, da napasem svojo zvedavost na njegovih prelepih zbirkah. Punske ostavine, grško-rimske preostanke, arabske znamenitosti, vse v obilici, tako, da naravnost zmešan po preobilici vtisov skoro povedati ne morem, kaj je učinkovalo na mojo dušo!

Ali povelje se je glasilo: »Naprej« in drveli so avtomobil z nami proti mestu, kjer je

V teh odredbah je natančno določeno, kako se mora zemlja razmeriti in komu razdeliti. Agrarna zemlja grofice M. Zichi pa se je lansko leto začela tržiti, ne da bi se razmerila in določili agrarni interesenti. Reviziji je pristojoval skoro ves čas sam delegat kr. agrarnega urada v Marboru.

Poziv prebivalstvu v obmejnem ozemlju.

Dobivam poročila, da carinske in druge oblasti na severni meji delajo prebivalstvu razne zapreke. Tako so si izmislili sedaj čisto nov davek na žito, ki ga vozijo naši na mline, ravnotako novo dajatev na les, ki ga vozijo na žage. Radi tega neopravičenega postopanja sem se že pritožil pri generalni direkciji carine v Belgradu. Slišim tudi, da delajo carinarnice zapreke pri prehodu čez Muro in na drugih obmejnih točkah. Da se te krivice, ki jih uganjajo posamezniki, odpravijo, pozivam vse prizadete, da mi poročajo na moj naslov v Maribor ali v Belgrad o nepravilnem postopanju carinskih in drugih oblasti na meji. Poročila naj bodo točna, podatki zanesljivi in podprti z dokazi in pričami. Navedite datum dogodka, osebe, natančna imena in opišite podrobno vse, kar se vam zdi nepravilno. Ko sem 8. maja v skupščini v Belgradu pred ministri in poslanci govoril o žalostnih razmerah na naši meji, so mi potem ministri izjavili, da naj jim opišem vse pritožbe prebivalstva. Pomagajte mi torej s točnimi podatki, da napravim krivcam in nepotrebnim šikanam konec.

Franjo Zebot, nar. poslanec v Mariboru.

Železniška afera

je končala v soboto dne 15. t. m. pred okrožnim sodiščem v Celju. Obdolženih je bilo 23 oseb deloma radi tatvine deloma radi udeležnosti pri tatvini. Razprava je pokazala utemeljenost obtožbe. Kaznovani so bili vsi obdolženci in sicer Kranjc 6 mesecev, Burkelja 5 mes., Pišberšek 4 mes., Rečnik 4 mes., Hribnik 3 in pol mes., Zebota 3 mes., Krivec 2 mes., Gorjanc 2 in pol mes., Ribič tri mes., Kompan 3 mes., Orličnik 3 mes., Zindar 3 mes., Lednik 2 mes., Štorman 2 mes., Lampret 2 mes., Stvarnik 3 mes., Verdev 6 tednov, Vavšek 3 tedne, Burkelja 3 tedne, Kranjc 1 mes., Ogrizek 1 mes., A. Grizek 1 in pol meseca, I. Orličnik 3 tedne.

Požari.

V noči od nedelje na ponedeljek je začelo goreti v gospodarskem poslopju posestnice Julijane Hojko v Hočah v mariborskem okraju. Ker so požar pozno opazili, ni bilo mogoče rešiti niti strojev niti vozov, ki so poleg drugega blaga zgoreli. Gasit so prihitele požarne brambe iz Hoč, Razorja in Maribora, ki so požar omejile. Kako je požar nastal, še ni dognano, sumijo pa, da je bil podtaknjen. Zavarovalnina je izredno nizka in tako trpi posestnica občutno škodo.

V nedeljo zjutraj med 8 in 9. uro je na Lipnici pri Radovljici pričelo goreti. Pogorela je hiša in gospodarsko poslopje pri »Tonejcu«. Požar se je izredno hitro razširil, posebno še radi tega, ker v neposredni bližini hiš ni vode za gašenje. Vzrok ognja bo najbrž slab dimnik. K sreči je stala ta hiša na samem, tako da se ni mogel požar razširiti na druga poslopja.

Zločin ali nesreča.

V noči je izginil te dni Ivan Vinko, najemnik v Juroveh, župnija Št. Vid pri Ptuj. Doslej se še ni dognalo, ali je utonil radi pijanosti v Dravinji, ali ga je kdo ubil. Bolj verjetno je, da gre v tem slučaju za nesrečo, ker je vračal Vinko okoli devete ure zvečer proti domu vinjen iz vinotoča.

Sukno in kamgarne za moške promenadne in za športne obleke, fino črno blago za salonske obleke, črsto za modne hlače, lister za suknjice, kupiš najceneje v Ljubljani pri trvdki

F. in I. GORIČAR — SV. PETRA C. 29.

nekaj stala slavna Kartago. Vstavimo se najprej pri izkopaninah rimskega cirkusa, prepoznajemo tudi s krvjo krščanskih mučnikov. Na mesto, kjer sta med drugimi smrt storili za Kristusovo vero devica Sv. Perpetua in Sv. Felicitas, se danes dviguje kameniti križ! V istini »in hoc signo vinces!«

In zopet naprej po krasni cesti v serpentinah na hribček, kejr je nekdanj bila citadela slavnega vele mesta kartaškega. Tukaj je stalo svoje dni svetišče Eskulapovo, kjer so zadnji boritelji kartaginjski v obupnem boju proti zmagojučim rimskim legijam Scipiona mlajšega junaško smrt storili! Prevzeli so me zgodovinski spomini. Zivo sem si predstavljal sopogo Hasdrubala, kartaškega poveljnika, ki je bil sramotno proslil milosti rimskega zmagovalca, kako se ogorčena nad strahopetnostjo svojega moža, rajše z otroci vred strmoglavi v plamene gorečega svetišča, nega da bi utrpela rimsko sužnost. In sedaj se dviga na tem kraju katoliška bazilika, ki jo jepostavil kardinal Lavigerie!

Ogledali smo si znamenite zbirke izkopnine, najdene, vpostavljene in urejene po učnem redovniku De Latru. Ko sem hodil po teh dvorinah, žalibog prehitro, zapazim starega moža, v beli obleki, z arabskim burnusom z rudečim fesom na glavi. Vstavim se, ter ga vprašam francoski, ali ni duhoven. On pritrđi, istotako, ko znova stavim vprašanje, ali ni morda redovnik onih »belih očetov«, freres blancs«, menda najnovejšega reda katoliške cerkve, ki ga je ustanovil Lavigerie. Potrdi ter

Dnevne novice

★ **Katehetske nagrade.** Poslanec Smodej se je včeraj informiral pri finančnem delegatu dr. Savniku glede izplačila katehetskih nagrad. Zvedel je, da je g. delegat že dal nalog za izplačilo nagrad.

★ **Ne pozabi,** da se bo 30. maja vršilo žrebanje loterije za Orlovski Stadion. Samo še nekaj dni. Zato kupi srečke, če si jih prejel po pošti, jih čimprej plačaj.

★ **Predsednik trgovske zbornice potrjen.** Ministrstvo za trgovino in industrijo je z odlokom z dne 12. maja 1926 št. 6646. potrdilo izvolitev g. Ivana Jelačina ml. za predsednika Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

★ **Pojasnili služkinjam in gospodinjam.** Pred nekaj dnevi je nastal med neko služkinjo in gospodinjjo v Ljubljani spor, ki je povzročil predčasno razveljavljanje službenega razmerja. Zadeva je bila sledeča: Služkinja je prala, dobila je v milu reklamni cekin za 10 frankov in ga pridržala, trdno prepričana, da pripada cekin tistemu, ki ga dobi v milu, torej njej. Gospodinja je cekin reklamirala zase, češ, da je cekin njen, ker posel v službi pridobiva gospodarju. — Ker bi utegnili prav radi reklamnih cekinov v milu nastali še neprijetni spori med gospodinjami in hišnogospodinjimi posli, naj sledi ta sledeče stvarno pojasnilo: O navedenem spornem predmetu je ravnala gospodinja prav, a služkinja napak. Posel, ki dobi v milu reklamni cekin, je po zakonu dolžan, izročiti istega delodajavcu. Ljubljana, 17. V. 1926. — Za »Poselsko zvezo«: France Žužek.

★ **Orožni listi za rezervne častnike.** Veliki župan bo dal brez naplačila takse orožne liste za posest avtomatske pištole in revolverjev kalibra 7 do 9 mm, ako pripada to orožje k predpisani vojni opremi. Tozadevne prošnje so tudi kolektivne prošnje, priložiti jim je pa treba potrdilo pristojne komande vojnega okrožja, da je prošilec res rezervni častnik in da spada dotično orožje k njegovi vojni opremi. Prošnje morajo vsebovati vse osebne podatke in osebni popis. Za tiskovino »orožni list« je priložiti znesek 3 Din.

★ **Vizumi za obisk postojnske jame.** Kr. italijanski generalni konzulat v Ljubljani sporoča: Ob priliki bližnjih binkoštnih praznikov se ponovno povprašuje v tukajšnji kr. pisarni, ako se bodo morda tudi letos izdajali vizumi z znižano takso za obisk postojnske jame. Kr. italijanski generalni konzulat javlja radi tega, da se bodo izdajali tekom celega tekočega tedna v pisarni kr. italijanskega konzulata v Ljubljani vsaki dan od 9 do 12 vizumi z znižano takso po 10 dinarjev v svrhu obiska postojnske jame. Vizum bo izdan za tja in nazaj ter bo veljaven 8 dni. Po isti ceni t. j. po 10 dinarjev na osebo se bodo vidirali tudi skupni potni listi, ako se prijavijo za vsako skupino najmanj 5 oseb.

★ **Odlikovanja za umetnike.** Kralj Aleksander je odlikoval z redom sv. Save II. razreda belgrajskega kiparja Gjorgje Jovanovića in dubrovniškega pisatelja Iva Vojnovića.

★ **Iz konzularne službe.** Imenovana sta za generalna konzula: Janičije Dimitrijević v Braili, Dragomir Kasidolac v Bariju.

★ **Odlikovanje.** Z zlato kolajno za državljanske zasluge je odlikovan Franc Marinko, višji pisarniški oficijal pri okraj. sodišču v Laškem.

★ **Na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru** se vrše še 3 učni tečaji: 1. Grozdni sokač in vprežno orodje v vinarstvu v soboto (22. maja). 2. Krma in krmljenje v torek (25. maja). 3. Rastlinski škodljivci in bolezni v sredo (26. maja). Poslednji tečaj se 3. maja ni mogel vršiti, ker je bil takrat zavod še zaprt radi škrlatinke, in se sedaj nadoknadi. Začetek vsak dan ob 8. Pouk je brezplačen. Zanimanci naj se ga udeležijo v čim večjem številu. — Ravnatelj Anrej Zmave.

★ **Svoje strani vpraša,** odkod smo mi? Zadolgovno je pokimal, ko odgovorim, da smo Jugoslavlani in jaz posebno, da smo Slovenci. Dejal mi je, da je tu vzgojevalnica in semenišče za katoliške misijonarje namenjene za kulturno delo med afrikanško pasmo.

Stopim še v zgodovinsko sobo, okrašeno z veliko podobo, predstavljajočo boj francoskega kralja sv. Ludovika IX. l. 1270 s Saraceni. In druga podoba nam kaže smrt njegovo, ugrabljenega po kugi. Njegova vojska je bila uničena po boleznih in sovražnem meču, konec je bil križarskih vojsk. Polumesec je bil začasno zmagač!

Ne morem popisati čutov, ki so me nadvladali na tem mestu. Štiri velike kulture so tu sledile ena drugi, vsaka je pustila za seboj svoje sledove. Najprej fenicijsko-punska, dalje grškoroimska, za njo arabska in naposled novodobna francoska. Zamislil se in naposled me dvigne iz zgodovinskih sanj iskreno prepričanje, da je minljiva vsa sila tega sveta, a da nazadnje prevladuje božanska moč, utelešena v naši veri!

OBLEKE
lastnega izdelka Vam nudi
najceneje
JOS. ROJINA — LJUBLJANA
ALEKSANDROVA CESTA 3

★ **Volitve v Zvezo poštarnih organizacij.** Pri zadnjih volitvah na glavni skupščini Zveze so bili izvoljeni: za predsednika Joško Jakše, uradnik pri poštarnem ravnateljstvu, za I. podpredsednika Martin Gruden, za II. podpredsednika Joško Čampa, oba z ljubljanske gl. pošte, za I. tajnika Ljudevit Štault, za II. tajnika Anton Boh, oba z znanstvenika ljubljanske glavne pošte, za pregledovalca računov L. Kovačič in pa Martin Ban, službujoča na ljubljanski glavni pošti, za namestnika revizorjev Martin Bezjak, uslužbenec višje pošte, za blagajničarja pa Fr. Martinšek z ljubljanske kolodvorske pošte.

★ **Pogodbeni poštarji in jamčevina.** V smislu člena 12 pravilnika o pogodbenih drž. poštah bo začelo poštarno ravnateljstvo prihodnje dni pobirati od pogodbenih poštarjev določeno jamčevino. To se pravi, poslalo bo poziv in položnico, da poštar predpisani znesek precej poravnava. Med našimi poštarji je najmanj 60 odstotkov takih odpravnikov, ki nimajo potrebne vsote denarja na razpolago. Vsekako bi bilo umestno, da bi ministrstvo dovolilo plačevanja jamčevin v obrokih.

★ **Označba vrednosti in denarnih pismih.** Pošiljatelj denarne pošiljke, ki označi na njej manjšo vrednost, kakor jo ima v istini pošiljka, pa to pristojni organi komisiji ugotove, je odgovoren za prevaro po kazenskem zakonu in se kaznuje poleg tega s tem, da mora plačati desetkratno vrednost manj plačane pristojbine. To denarno kazen določi sprejemna pošta.

★ **Umrla je v Mokronogu** gospa Amalija Pleskovič. Blagopokojnici časten spomin in plačilo v nebesih!

★ **Popravek.** V št. 108 se nam je vrnila pomota, da znaša taksa ribarske knjižice Din 22.50. Taksa ribarske knjižice pa znaša slejkoprej Din 100, kolektivna 20 Din.

★ **Zakup lova.** Lovska pravica upravičencev skupnega posestva v krajevni občini Rateče se da potom javne dražbe do 31. maja 1931 v zakup. Dražba se vrši v torek dne 1. junija 1926 v Ratečah pri načelniku št. 128 ob 12.

★ **Na mednarodni avtomobilski tekmi** prošlo nedeljo na progi Samobor—Plješivica—Jaska—Rakov potok—Sv. Nedelja—Samobor, katero je priredil avtomobilski klub SHS—Sektija Zagreb, je bilo ca. 30.000 občanstva.

★ **Pobegla kaznjencev.** Pri posestniku Mergunu v Vrhovem dolu je pobegnil iz skupine kaznjencev-delavcev še komaj 24 letni Ivan Meserko iz Migolice pri Mirni. Fant je bil obsojen pred ljubljanskim deželnim sodiščem radi raznih tatvin na pet let težke ječe. Odnesele je kazensko obleko in perilo zavarnicavano s kazensko številko 419. — Skoro istočasno je pobegnil tudi urarski pomočnik Stanislav Canko, ki je bil obsojen tudi radi tatvine in sicer na tri leta težke ječe.

★ **Umrl je v Osijeku** Stjepan Has, predsednik tamošnje radijske organizacije. Umrl je vsled poškodb, zadobljenih v neki gostilni ob priliki volivne agitacije. Sodna komisija, ki je truplo obdučevala, je ta vzrok smrti potrdila.

★ **Redukcija železniških delavcev.** Vsled sprejetja novega proračuna se namerava odpuštili v področju ministrstva za železnico ca. 3.500 železniških delavcev.

★ **Razstavo ručnih del** pripravlja v Zagrebu ruska kolonija za 23. maj.

★ **Danski znanstvenik** v Dalmaciji. V Dalmaciji se mudi dr. Johnson, zdravnik iz Kopenhagena. Obiskal je vsa večja mesta in bival dalje časa v Zadru, Splitu, zatem pa gre v Dubrovnik. Dr. Johnson zbira material o vzrokih kuge, ki je divjala v Dalmaciji zlasti v Zadru v l. 1763—65.

★ **Gorenjski bataljoni Orjune** v Kropi, ko so jo zavzemali na Vnebohod, so »brojili« 15 mož plus en civilist.

★ **»Agramer Tagblatt«** in »Morgenc« v Zagrebu izhajata od nedelje naprej pod skupnim imenom »Morgenblatt«. Novi dnevnik zatrjuje, da bo odslej v vsakem oziru nov. Pravi, da hoče postati nemški list balkanskega polotoka. Prva številka je izšla na 48 straneh.

★ **Dekoratívna umetniška razstava** se pripravlja v Zagrebu. V to svrhu je pooblaščen g. Šandor A. Aleksander, da se razgovori z umetniškimi, trgovskimi in obrtnimi krogi, ki hočejo sodelovati pri tej razstavi.

★ **Na sokolskem izletu** v Pragi Zagreb ne bo zastopan in to iz razloga, ker ni bil na izlet povabljen »Hrvatski sokolski savez«. Tudi neke belgrajske sokolske župe so izjavile, da se kongresa ne udeležijo, ker so povabljeni nanj bolgarski »Junaki«.

★ **Posvečen** v zahumsko-raškega episkopa je bil v nedeljo dr. Nektarije Krulj, direktor bitoljskega bogoslovja.

★ **Stipendije za inozemstvo.** V novem proračunu ministrstva za prosveto je predviden kredit 2.000.000 Din za stipendije v svrhu študija v inozemstvu.

★ **Započeti mostovi** lanskega ali predlanskega leta se morajo letos dograditi. V ta namen je določen kredit 27.000.000 Din.

★ **Internacionalni kongres** bolniških strojnikov in strožnic se bo vršil letos v Belgradu na pobudo »Rdečega križa«.

★ **Trasiranje nove železnice.** Ministrstvo za železnice je poslalo komisijo inženjerjev in strokovnjakov, da pregleda ozemlje med

Mladenovcem in Topolo, kjer se bo začela graditi železnica.

★ **Železniški minister** je podpisal ukaz, s katerim so povišani, imenovani oziroma predstavljani številni uradniki v področju ministrstva za železnico.

★ **Vozni red »Rečne plovbe«.** S 15. majem je stopil v veljavo novi vozni red potniških ladij družva »Rečna plovba«.

★ **Tragična smrt škofa.** V soboto je brzovalak povozil avto triventskega škofa, ki se je vozil po cesti Pisa—Genova. Škof in njegov tajnik sta bila na mestu mrtva.

★ **Umrl je v soboto** v Varaždinu književnik Higin Dragošič. Dosegel je starost 84 let.

★ **Kongres maturantskih podružnic** poštarnih uradnikov cele kraljevine se bo vršil v Splitu dne 27. junija in ne 23. maja kakor je bil prvotno določen, o čemer se obveščajo vsi člani, ki so se nameravali kongresa udeležiti.

★ **Radioemanacijsko termalno kopališče DOLENJSKE TOPLICE**, (38° C), postaja Strazha-Toplice zdravi iz izvrstnim uspehom reumatizem, živčne bolezni: vnetje živcev, otrpne, neuralgije, ischias, ženske bolezni, eksudate, posledice zlomljenih kosti, zakasnelo rekonvalescenco po težkih boleznih in operacijah, kron. kožne bolezni itd. Vsaka tukajšnja kura je tudi okrepčevalna in omlajevalna. Elektr. razsvetljava, tekoča voda v sobah, sploh moderni komfort. Hrana ala carte ali v penziju. Cene znižane. Prospekte na zahtevo.

★ **Za rezervne častnike.** Objave za brezplačno vožnjo v Zagreb ob priliki zbora in razvija zastave »Udruženja rezervnih oficijerov« so se pravkar razposlale vsem članom, ki so se dosedaj prijavili. Kdor je ne bo prejel, naj jo takoj reklamira. Objava velja samo s člansko karto in za čas od 20. do 28. maja 1926. Medzvezniško federacijo bojničkov bo na zboru v Zagrebu zastopal angleški polkovnik g. F. W. Abbott, ki se bo ustavil v soboto dne 22. maja 1926. v Ljubljani, kjer bo gost ljubljanskega pododborja. Za člane ljubljanskega pododborja bo uprava poslovala v hotelu »Lovački Rog« na Ilci 14. Objava velja za vse potniške in brzovlake; vendar se članom priporoča, da urede potne dispozicije tako, da uporabijo sledeče vlake: 1. V soboto potniški vlak iz Ljubljane ob 12.14 uri (s tem vlakom odpotuje uprava); 2. v nedeljo brzovlak iz Ljubljane ob 9. uri; 3. kdor bo šel samo v ponedeljek k razviti zastave ter ne bo imel prenočišča v Zagrebu, naj uporabi potniški vlak, ki odide iz Ljubljane v nedeljo ob 23.10 uri ter pride v Zagreb v ponedeljek ob 7.25 uri odnosno brzovlak, ki odide iz Celja v ponedeljek ob 4.26 uri ter pride v Zagreb ob 6.50. Vsak poznejši vlak bo neprimeren, ker bo zbor za razvite zastave že zgodaj jutraj v ponedeljek. Za povratek se priporočajo sledeči vlaki: brzovlak ob 17.50 iz Zagreba — ob 21. uri v Ljubljani; 2. brzovlak ob 20.40 iz Zagreba — ob 22.51 v Celju; 3. potniški vlak ob 22. uri iz Zagreba — ob 3.25 v Ljubljani. Kdor želi, da se mu za potovanje v Zagreb ali vrnitev nazaj rezervira prostor v teh vlakih, naj javi takoj pododboru z dopisnico, za kateri vlak se je definitivno odločil in s katere postaje bo odpotoval. Uprava se bo potrudila, da se vsem tem rezervirajo prostori. — Pododbor Ljubljana.

Najboljši in najtrpežnejši češki
čevlji TIP-TOP in BALY-SVICA
se dobe le v trgovini **ZIBERT, Prešernova ulica.**

Ljubljana

○ **Na predvečer dijaškega zborovanja** v soboto 22. maja bo dijaška akademija v Rokodelskem domu ob 8. Spored je raznovrsten: petje, deklamacije, recitacije, alegorična slika itd. Nastopijo dijaki iz vseh krajev Slovenije. Natančen spored še objavimo pravočasno. Ker je čisti dobiček namenjen za dijaški podporni fond prosimo, da pridno posegajte po vstopnicah; preplačila se hval. sprejemajo. Vstopnice so po 13, 10 in 4 Din.

○ **Preden hereš** to notico, prečitaj prvi sestavek z naslovom: Spomlad pod rubriko: Kaj se godi doma — Srečke loterije za Orlovski stadion se prodajajo v naslednjih trafikah: Neža Blaž, Dunajska c. 12; Val. Mlaker, Resljeva cesta; trafika Belak, Dunajska cesta (pogled Doga); Zagreb pred Glavnim kolodvorom; Bohinc, Sv. Petra c.; A. Gruber, Sv. Petra c. 51; Ant. Pleško, Sv. Petra cesta 8; I. Soukal. Pred škofijo; Pezdur Franja, Gradišče 3; Minka Modic, Kopitarjeva ul. 1; Glavna trafika, Mestni trg; trafika hotel »Union«; J. & A. Kocutar, Mestni trg 25; trafika v Prešernovi ulici.

○ **Seja belokranjskega odbora** za povzdigo turistične v Beli krajini se vrši v sredo ob 5 popoldne v muzeju. Z ozirom na binkoštno prireditev metliške šolske mladine v Ljubljani, so naprošeni vsi v Ljubljani živeči Belokranjci, da se te seje udeležijo, da bo akcija uspela in da naše bele rojčake tudi skromno pogostimo.

○ **Propagandni zlet belokranjskih otrok.** Metliška šolska mladina priredi za Binkošti propagandni zlet za povzdigo belokranjske turistične v Ljubljano. Tu bo nastopila z originalnimi igrami in narodnimi belokranjskimi pesmimi. Opozarjamo na to izredno prireditev, ker že dolgo nismo videli kaj takega. Natančen program objavimo.

○ **»Herac«** stavbna zadruga v Ljubljani vabi svoje člane, ki reflektirajo na stavbišča na Dunajski cesti, da se zgledajo v četrtek dne 20. maja popoldne v zadrugi pisarni Dalmatinova ulica. Člani, ki reflektirajo na stavbišča na Kodeljevem, naj se zgledajo v petek dne 21. maja popoldne v zadrugi pisarni. Važno radi oddaje parcel. — Načelstvo.

○ **Mestnim gg. gerentom.** Baje imajo gg. gerenti precejšnjo skrb za olupšavo našega mesta. To so že na nekaterih krajih pokazali, predvsem, ko so lani osnovali lepo misel in

isto izvršili. Zasadili so namreč tedaj nov park ob vходу v Studentovsko ulico. Ta park, pa tudi drugi delajo mestu ne malo časti. Za vse to gg. gerentom čast! Da si pa iste časti in slave ne bodo zmanjšali, naj gg. gerenti pridejo danes ali jutri v stolnico k šmarnicam in naj obrnejo svoje skrbne oči za cerkev, kjer bi bil lahko lep park, če bi ga primerno uredili in ogradili. Sedanji park pa dela veliko nečast mestu ko nima nobenega poštenega drevja ali grmovja, še manj pa lepe ograje, ki sedaj »rebra kaže«. Naj gg. gerenti tudi za ta park posveto troho skrbijo in naj ga uredijo ter lepo ograde ali pa na kakršenkoli način zavarujejo, da ga otroci ne bodo »popravljali«.

○ **Nezvesti ženini.** Puškar in mehanik Josip Saunig, ki je delal nekaj časa tudi v Ljubljani, se je tu seznanil z neko Julko, vdovo, ki bi se bila rada zopet poročila. Po kratkih razgovorih sta se domenila, da si ustanovita skupno gospodinjstvo in se tudi poročita. Julka je bila z ženinom zadovoljna, čeprav je mož malo šepal na levo nogo in začela sta se resno pripravljati za poroko. V to svrhu je izročila vesela Julka podjetnemu ženinu Din 4000 za oskrbo raznih potrebnih listin, za poročne prstane in druge poročne stroške. Podjetni ženini pa je takoj, ko je dobil denar, pobral svoja šila in kopita in se je odpeljal iz Ljubljane. In šepasti Jože se ženi z njenim denarjem bržkone že zopet kje drugje opeharjena Julka pa plaka doma po sleparskem ženinu, še bolj pa po izgubljenih 4000 Din.

○ **Vozite desno!** Na Gosposvetski cesti je povozil neki voznik iz Slomškove ulice kolesarja Ivana Plestenjaka, skladiščnika iz Ljubljane. Plestenjak je zavozil med konje, vendar pa je imel srečo, da se ni nič poškodoval. On trdi, da je zakrivil nesrečo voznik, ki je vozil mesto po desni po levi strani ceste.

DVA SAMOMORA.

Predvčerajšnjim so našli v Ljubljani nekega samomorilca, ki se je obesil ob robu idiličnega Regalijevega gaja na ljubljanskem gradu. Tam se je sprehajal okoli druge ure popoldne visokošolec višje tehnike v Ljubljani Branko Bartol iz Pražkove ulice. Ob robu gaja je zagledal na neki nizki gabrovi veji obešenca, ki je visel na vrvi, s kakršno so povezani stožci sladkorja. Skočil je takoj k njemu in odrezal vrvo. Obešenec je bil sicer že nezvesten, bil pa je še gorak in morda še nekoliko živ. Poskušal ga je oživiti, toda vti poskusi so ostali brezuspešni. Branko je poklical nato gozdnega čuvarja mestnega magistrata Ivana Slugo, ki je obvestil policijsko stražnico. Na lice mesta je pripeljal takoj policijska komisija pod vodstvom revir. nadzornika G. Grudna v spremstvu zdravnika, ki je ugotovil smrt vsled zadušenja. Truplo obešenca so prepeljali nato v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Preiskava je ugotovila sledeče: Obešenec je komaj 28 letni Ivan Jager, ki je služil kot knjigovoz pri državni železnici v Mariboru. Zena Pavla je pri policiji izpovedala, da je bil njen mož v zadnjem času nekam spremenjen. Dan pred samomorom ji je povedal, da je bil prejšnji dan v Mariboru aretirani, ker je bil osumljen neke tatvine. Prestal je noč v zaporu, drugi dan pa so ga takoj po zaslizanju izpustili, ker je bil nedolžen. Ta aretacija ga je tako potrla, da je nagovarjal ženo, da naj izvršita skupni samomor. Zena je stanovala vsled pomanjkanja stanovanja pri svojih starših v Ljubljani na Ilzanski cesti št. 10. — Zena seveda na ta predlog ni pristala in je še celo mislila, da se mož v svoji nejevolji kar tako lahko miselno izraža. Ko je odhajal mož od doma, ji je obljubil, da bo dobila poslovilno pismo, česar pa mu žena tudi ni verjela in tudi res ni dobila nobenega pisma.

V nedeljo popoldne je šla 55letna Emilija Haring, trgovka v Ljubljani s svojo sestrično na sprehod proti Gameljnu. Ko sta šli ob Savi, je Emilija naenkrat med pogovorom nenadoma za kričala, skočila proti bregu in se vrgla v deroče valove. Njena tovarišica je klicala ljudi na pomoč, toda vsaka pomoč bi bila zaman, ker je žena takoj izgubila v valovih. Kot vzrok samomora navajajo duševno potrto vsled izgube precejšnjega premoženja in vsled težke živčne bolezni. Njenega trupla še niso dobili.

Maribor

□ **Za stalnega veroučitelja** na I. in II. deški osnovni šoli v Mariboru s pravicami drž. uradnika 5. skupine, II. kategorije je imenovan p. Anton Avbelj.

□ **Davčnemu uradu** v Mariboru, je dodeljen v službovanje davčni izvrševalec g. Stefan Job, dosedaj pri davčnem uradu v Ptuj.

□ **Akademija** pododborja »Jadranske straže« na drž. mošk. učiteljsku v Mariboru se vrši v četrtek 20. maja ob 20 v Narodnem domu.

□ **Tlakovanje Vetrinjske ulice.** V ponedeljek zjutraj so se pričela v Vetrinjski ulici dela na polaganju novega tlaka. Dosedanji tlak iz granitnih kock je bil že tako izvožen, da je bil vsak promet z vozovi otežkočen. Med tlakanjem je ulica za promet zaprta. Za tlakanje porabljajo staro kamenje.

□ **Splašeni konji** so podrli na Trgu slobode 62 letnega kovača iz Pobrežja Ruperta Arzenška. Prišel je pod voz ter zadobil precej težke poškodbe po obrazu in na rokah. Prepeljali so ga v bolnico.

□ **S konja** je padel na Teznu pri Mariboru poročnik Vladimir Martinović ter si pri tem poškodoval levo nogo. Rešilni oddelek ga je prepeljal v vojaško bolnico.

Zgodovinski dan v Št. Vidu nad Ljubljano.

Bilo je redko slavlje. Št. Vid je pokazal, da je izmed prvih zasadil plug v ledino slovenskega jezika in prosvete, ko je v letu 1926 zapisal v domačo kroniko, da že 60 let deluje »Čitalnica« Blaža Potočnika, da že 20 let dosledno in železno vodi šentiviški »Orel« vzgojo in izobrazbo šentiviških fantov in deklet, in ko je slovesno naznanil celi Sloveniji, da je Gospod sezidal hišo in jo predal namenu: Bodi skupni dom izobrazbe in kulture, bodi simbol družinskega življenja v fari in občini, bodi neomahljiv klicar k skupnosti vseh, katerih pót blagoslavlja zemlja in rodi sadove! Vsi, od blizu in daleč, domačini in tujei, so videli svetel dokument izredne požrtvovalnosti Potočnikovih učencev, dokument, da tamošnji Orel že dosega Krekove cilje, dokument, da je krščansko socialno prosvetno gibanje v Št. Vidu tako ukoreninjeno, da njegova nasprotstva zamagljajo v malenkostih. Ne gre tukaj za 4000 m dolge vence, ne za 120 postavljenih mlajev, ne za vse druge priprave. Gre za dokazano dejstvo, kako globoko, dosledno, veselo, skupno in požrtvovalno življenje rodi katoliški svetovni nazor, ki rodi tudi Pavlovo ljubezen, ki rodi prijetno bivanje v fari in občini.

Po sprejemu gostov se je ob 8. uri vršilo velik, prenapolnjeni dvorani novega ljudskega doma prvo zborovanje z govorom

dr. Breclja: Družina,

ki je izvajal v glavnem:

Vprašanje o družini je temeljno vprašanje. Po vojni je družba razpadla, nobenega miru ni, ampak bojuje se boj vseh proti vsem. Razkroj pa gr do korenine — do družine. Vse drvi za uživanjem, zabavo, trenutno lahkomišelnostjo. Tjavendan se tudi ustanavljajo družine, potomstvo pa pada v grob, drugo za drugim. Mož išče še rešitve v krčmi in žganjarni. Od takih družin ima družba le golo škodo, dobička nobenega. Še drugo zlo razjeda naše družine. Gotovi ljudje ustanavljajo družine z vidika udobnosti. Gre tu za ugodite vsli, a ne na grob način, ampak v lepši obliki. Otroci-edinci, to je pri njih moderno. Hočejo zadostiti sli, odtegujejo se pa dolžnostim. Njihovo notranje življenje je ogabno, življenje samo jih kruto kaznuje. Življenje nagraduje žrtve, otroci-edinci so pa najbolj nesrečna bitja. Kaznovana sta tudi zakonca. Ščasoma nastopi naveličnost, mrzlost, ki rodi nezvestobo, razpore, razporoke, gnus, živčne bolezni, samomore in umore. Francoz propada, ker je družina propadla. Če to zlo upropašča velike narode, kaj bo šele z malim narodom kot smo mi — Slovenci! Naša usoda se piše baš v tej dobi. Naš narod je velik invalid, zato bojujmo boj proti modernim družinam! Treba je pripraviti za idealno družino in to so: duševna zrelost in ustaljen značaj, da je človek sposoben in voljan svoje delo vršiti; telesno zdravje, ker zakonski stan ni zdravilo zoper kako bolezen, zlo rodi zlo, bolezen se deduje po ordu; gospodarska pripravljenost, da beda in stiska ne bosta stalna gosta v družini; osebnostna pripravljenost, da se hoče človek brezpogojno žrtvovati za drugega. Odtod bo prišla sreča, zdrav naraščaj, nebesa na zemlji. Cerkev je pa mogočen steber družin, zato ne glejmo samo nanj, ampak se ga oklepajmo! Cerkvni govor je imel g. dekan

Valentin Zabret,

ki je v temi »Cerkev in prosveta« dokazal trdno iz zgodovine, da je pravno Cerkev tista ustanova, ki je začela s prosveto, ki je ustanovila šole in to od ljudskih do visokih, da so cerkveni učenci bili največji prosvetni delavci. Kar se tiče Slovenije, sta ravno ta dežela in ta narod klasična vzgleda o prosvetnem delu Cerkev in njene duhovščine.

Po cerkvenem pravilu se je množica poklonila na grobu Blažu Potočniku, kjer je gospod profesor

dr. Franc Trdan

v klasičnem govoru slikal delo Blaža Potočnika kot duhovnika, narodnjaka in prosvetnega delavca. Po kratkem življenjepisu blagopokojnika je govornik krišal na njegovo delo. Potočnik je populariziral ideje takratnih prvakov Linhart, Kopitarja, Vodnika. Kot vneti duhovnik je prodril v dno ljudske duše in ji dal primerno hrano v cerkvi in slov. polju. Zato je še danes vzor požrtvovalnega prosvetnega delavca. Sodeloval je pri vseh takratnih književnih podjetjih: Obelci, Novicah, Bleiweisovi pratiki, Ljublj. časniku, Drobntincah in Vodnikovemu spomeniku. Njegove pesmi so postale naravnost narodne in jih narod še danes prepeva. Velike pa so tudi njegove zasluge za šolo. L. 1848. otvoril v Št. Vidu zasilno šolo in piše: »Naj se male šole v slovenskih krajih povsod začno... Tudi kmetu so šole potrebne. Svet napreduje, vedno višje stopa v znanju in kdor se ne bo trudil za napredek, ne bo le zaostal, temveč tudi v zgubo in škodo prišel.« Tako kot duhovnik, ko svetna inteligenca ni imela ne poguma, ne dovolj znanja materinščine, da bi podobno nastopila. Vlada in ordinarijat sta pohvalila njegovo delo. L. 1866. je ustanovil novo šolo in čitalnico, ki je bila ena izmed prvih. Umrl je 20. junija 1872. v 74 letu starosti, 50 letu mašništva in 40 letu pastirovanja v Št. Vidu.

Moški zbor je zapel žalostinko »Vigred se povrne«, šentiviščani pa so položili na grob Blaža Potočnika lep venec.

Po mogočnem sprevodu po Št. Vidu se je zbrala množica okrog veličastnega »Ljudskega doma«, ki ga je blagoslovil č. g. dekan Zabret. Med blagoslavljanjem je zapel moški zbor: Kadar Gospod ne zida hiše.

Predsednik Prosvetne zveze dr. Mohorič otvoril zborovanje, pozdravi zastopnike oblasti in naših organizacij, opraviči dr. Korošca, ki ni mogel priti ter poda besedo g. narodnemu poslancu

Francu Smodeju,

ki je izvajal sledeče:

Blagoslovljeni dom je novi znak organiziranega naroda. Iz ljubezni do organizacije je zrastel, iz zavesti, da le organiziran narod more prospevati. Vršil bo tradicijo Blaža Potočnika in to do najvišje stopnje. Skušnja pa uči, da kar ni zgrajenega na trdni podlagi, pada, se ruši. Ze površen pogled po svetu nam to potrjuje. Zato smo novi dom blagoslovili, simbol, da bomo ohranili bistveni element našega naroda — verstvo — še naprej. Dom se je sezidal brez podpor — lastna požrtvovalnost ga je postavila. Dokaz, da ne lenuharite, da ste narod, ki se hoče držati in prospevati z lastno močjo. Optimizem, to je tisti žarek, ki vse odstrani. L. 1866. se je začel narod šele buditi. L. 1926. silno živi! Prestal je težke čase, prestal bo i sedanjega. Vi vsi organizatorji, ve organizatorice, ve organizacije, naj vam bo novi dom klicar k odločnosti, vztrajnosti in požrtvovalnosti! Bodite trdni, kot so ti kamni in mehki, kot je mehko srce slovenskega ljudstva.

Zbor je pozdravil domači župan g. Babnik in zastopnik bralnega društva v Gorjah.

Godba iz Jesenic je začela s koncertom, veliki prostor pri domu se je začel napolnjevati, ko nenadoma zaprši dež in nadaljevanje sporeda se je moralo vršiti v dvorani, ki je za to množico bila veliko premajhna.

G. prof. dr. Capuder

je v referatu »Čuvajmo značaj domačije« izvajal:

Prešern je v verz »Oj Vrba, srečna draga vas domača, kjer hiša mojega stoji oče, izrazil to, kar je doživela tedanja dijaška generacija, ko se je vračala domov. Z istimi občutki je pozdravil našo emigracijo, ljudi, rodni kraj in dom. Slovenija kot pokrajina je vplivala na značaj ljudstva, ljudstvo pa je dalo pečat pokrajini. V njej so naša mesta, trgi, vasi in domovi. Ti domovi nosijo znake dela, v njih se razširja družinsko življenje, te naše hiše imajo družinske prostore, kjer se živi, dela, veseli, žalosti in leži na mrtvaškem odru, čita slovenska knjiga, časopisi in listi. V vasi in občini se razvija javno življenje v znamenju skupnosti, tu so naša društva, naše zadruge. To življenje slovensko po svojem jeziku, šegah in navadah, ki se javlja zlasti v slovenski pesmi, pri delu, doma in na vasi, v cerkvi in društvu. Takega znaka nima noben narod na svetu. Veral Cerkev in življenje okoli njih je tisto, kar že tisoč let označuje naše življenje. Te cerkve je postavilo ljudstvo kot sad svojega truda in dela. Naša duhovščina pa je naš duhovni oče, ki nam odpira naš drugi dom, našo pravo domačijo. Te glavne znake mora naša domačija ohraniti, da narod ne propade. Varujmo družino, varujmo šolo, varujmo mladino! Ona hiti po svetu vsled gospodarskih razmer. V združništvu, društvih so sredstva proti temu. V nevarnosti je naš jezik. Branimo njegovo čast in pravico! Napadajo cerkev in moralo. Ta strup se širi zlasti potom tiska. Naš tisk in pouk bodi naše orožje. Naše liste, naše knjige, našo Mohorjevo družbo v vsako hišo, potem bo slovenska hiša bivališče krepstih žen, poštenih mož!

Pri koncertu so nastopili: mešani zbor Ježica I z 2 pesmi., Devica Marija v Polju z 2 pesmi, Ježica II z 2 pesmi, moški zbor Šmartno pod Šm. goro z 2 pesmi, mešani zbor Viš z 2 pesmi, mešani zbor Šmihel pri Novem mestu z 2 pesmi, glasbeno društvo »Ljubljana« z 3 pesmi in mogočni združeni pevski zbori.

ORLOVSKA AKADEMIJA.

Večerna slavnostna akademija šentiviškega Orla je znova potrdila, da je orlovstvo v ljudstvu že do kraja doumevano. Polna dvorana, tehnična preciznost in slikovitost pri izvajanju programa, frenetično oduševljenje občinstva — vse to bodi šentiviškimi fantom in dekletom v ponos in bodrilo, da so vsi nasprotniki tako neznatni, da jim jih ni treba resno upoštevati.

Kot bi padalo kladivo je razlagal g. dekan Zabret ideologijo svojih fantov in deklet — Orlov in Orlic. Je najmočnejše veje iz Blaž Potočnikovega debla. Vernost — izobrazba — skupnost — to so bile in ostanejo sestrice vsem. Dosedanje delo Orlov je šlo po tej poti. Ustanovitelj Orla v Št. Vidu čestita obenem kot dekan v imenu faranov Orlov k sijajnemu razmahu.

G. dekan Zabret in g. Zaletel sta prejela diplomi častnih članov.

Prosvetni dan v Št. Vidu je bil zanj spominski dan. Bil je zagotovo, da smo na pravi

poti, bil je bodrilo, da ne odnehamo, bil je zadostilo preteklim prečutim nočem, da se v bodoči jutranji zarji tem svetlejšje zablesti solnčen sad naše narodne izpovedi: Moli in delaj!

Katoliškemu srednješolskemu dijaštvu v Sloveniji.

Kakor vsako leto, Vas kliče tudi letos naša matica Slovenska dijaška zveza na zborovanje, kjer dobite nov pogum za svoje življenje, novega osvežujočega duha. Ni brez smisla, da je zborovanje na praznik sv. Duha, božje Osebe, ki je napolnil apostole, da so šli neustrašeno oznanjat vero v Križanega. Kot je napolnil sv. Duh apostole, naj napolni tudi vse binkoštno zborovalce, ki bodo prihiteli v Ljubljano, z duhom gorečnosti in modrosti.

Binkoštni dnevi naj tvorijo nov mejnik na poti navzgor iz razdejjanja sveta. Ne bomo izdelovali programov, poudarili bomo le, kaj nam manjka, česa nam je treba. Čutimo, da manjka svetu predvsem ljubezni, da vlada povsod le sovražstvo. Nov rod mora to odpraviti, sam mora ljubiti in dati svetu od svoje ljubezni, če hoče, da se bo svet izpremenil v božje kraljestvo na zemlji. Zato prihitite tovariši in tovarišice v Ljubljano z geslom in mislijo v srcu: Na delo za božje kraljestvo na zemlji!

Za pripravljalni odbor:

Valand Milan, predsednik.

Kalan Zdravko, tajnik.

Katoliški preporod med Hrvati.

Koncem minolega meseca so se vršile v Zagrebu duhovske pastoralne konference. — Govore in predavanja objavlja »Katoliški list«. Msgr. dr. Beluhan je v svojem otvoritvenem govoru med drugim izjavil, kako se hrvaški narod po vojni, razočaran in zapuščen od tistih, ki so mu obetali vse mogoče, zopet obrača k stari veri. Proces duhovne izpremembe se vrši sicer polagoma, vendar so že tu prvi znaki katoliškega preporoda. Sijajni evharistični kongres v Zagrebu l. 1923. in lanske romanje v Rim sta taka znaka. Obe prireditvi sta globoko segli v dušo širokih slojev in dvignili katoliško zavest. V Zagrebu kakor v provinci postaja vedno večje število tistih, ki vrše svoje verske dolžnosti; letos je povsod znatno naraslo število velikonočnih sv. obhajil. Gotovo, ne moremo še govoriti o pravi, splošni krščanski obnovi, vendar se ne more tajiti, da je led prebit in so ponekod že tudi tla pripravljena za setev. — Današnja doba — je nadaljeval govornik — je silno važna za bodočnost in posebej za bodoči razvoj katoliške cerkve v hrvaškem narodu, ki preživlja morda bolj nego drugi narodi kritične dneve med dvema zgodovinskima epohama. Hrvatska duhovščina mora budno paziti in pripravljati domovini lepšo, katoliško bodočnost.

Obleke za gospode

v izvrstnih kvalitetah, priporoča po zelo zmernih cenah. tvrdka

A. KUNC, LJUBLJANA

Ustanovljena l. 1879

Naznanila

Vabilo na redni letni občni zbor stavbne zadruge »Trnovski prosvetni dom« v Ljubljani, reg. zadruga z omejeno zavezo, ki se bo vršil v torek dne 25. maja 1926 ob 8 zvečer v dvorani Kolesijska ulica 1. Dnevni red. 1. Čitanje zapisnika zadnjega običnega zbora. 2. Poročilo načelstva. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1925. 5. Slučajnosti. — Bog živi! — Načelstvo.

Zagvale

Tem potom se najvljudneje zahvaljujemo za vsestransko naklonjenost povodom naše prireditve na praznik, dne 18. maja. Bil je to res vsoskozi lep dan, ki je s svojim uspehom prinesel v naše vrste nove pobude in veselja za nadaljnje orlovsko delo. In to naše bodoče stremenje po napredku naj bo majhno oddolženje vsem onim, ki ste nam šli požrtvovalno na roko doslej in ob tej zadnji prireditvi. Zahvalo dolgujemo pred vsem preč. g. dekanu Keteju, ki nam je dal na razpolago tako idilično in pripravno farovško dolino. G. kaplana zahvaljujemo za potrpežljivost z našo nadležnostjo ob večnem letanju skozi dvorišče po dnevi in ponoči, kakor tudi za prostore, ki smo jih imeli na razpolago v kaplaniji. Hvala gospem in gospodičam članicam, ki so se odzvale s sladkim pečivom ter požrtvovalno pomagale v kuhinji in paviljonih. Zahvaljujemo podpornim članom, ki so darovali les in pomagali pri blaginji in paviljonih, nadalje vsem onim, ki so posodili konje za ježo in darovali dobrote za srečelov. Vsem skupaj in vsakemu posebej kličemo: Bog Vam povrni in Bog Vas živi! — Odbor orlovskega odseka Vrhnika.

Drobne vesti

Angleži so lani izdali 13.202 novi knjigi. V angleški industriji za radio aparate je že sedaj zaposlenih okoli 50.000 delavcev.

V bogatem West-Endu Londona nekateri zdravniški računa za eno samo bolniško vizito 4 guineje ali 1200 dinarjev.

Do konca lanskega leta se je na Angleškem zopet poročilo 96.500 vojnih vdov.

Londonске rešitve postaje stopijo približno 600krat na teden v akcijo.

Cook in Peary, Byrd in Amundsen.

Ta štiri imena nas bodo vedno spominjala na severni tečaj; prva dva sta potovala leta 1908 in 1909 s psi in sanmi, tretji letos z aeroplanom, četrti lani z aeroplanom, letos z zrakoplovom. Ker se v časopisju vedno ponavlja vprašanje, ali sta bila Cook in Peary na tečaju, zapišemo tole: Ker jima niso verjeli, sta predložila svoji poročili, zapiske, fotografije in risbe dvema merodajnim inštanca-ma, Cook univerzi v Koebenhavnu, Peary pa geografski družbi v Washingtonu. V Koebenhavnu so rekli, da Cookovi zapiski niso zadostno prepričevalni, dočim je geografska družba v Washingtonu kratkoma izjavila, da je bil Peary 6. aprila 1909 na tečaju, brez podrobnega utemeljevanja. Poznejša preiskava je dognala, da ta izrek ni bil točen; dognali so, da je bil Peary 6. aprila 8 km in pol od tečaja oddaljen in da je pri nadaljnjem maršu šel 7. aprila mimo tečaja v oddaljenosti treh kilometrov. To torej ne pomeni nič in je isto, kakor če bi bil na tečaju samem. Sicer je pa natančno na tečaj sam kaj težko stopiti, saj ni zmira na istem mestu in koleba sem in tja. Takrat, ko je bil Peary v njegovi bližini, je potoval na dan 15 centimetrov.

Veliko ugodnejše je opazovanje za aviatika. Čeprav na tečaj ne stopim, pa ga vsaj vidim. Z višine 100 metrov pregledam lahko že površino 4600 km², z višine 300 metrov pa 14.000 km². V tem oziru sta torej aeroplan in zrakoplov dosti boljše kot psi in sani. Aeroplan je sportni pionir, zrakoplov mu sledi in pridene sportnim činom znanstveno delovanje.

New York, 16. maja. (Izv.) Amundsen in Ellersworth sta danes dopoldne v motornem čolnu odpotovala proti Nome. Zračno ladjo »Norge« bodo poslali v Združene države, vendar bo to mogoče izvršiti šele po več mesecih.

New Yvrk, 16. maja. (Izv.) Poročnik Larsen je izjavil, da v polarnih krajih ekspedicija ni našla nikjer odprtega morja ali kakke celine. Ko je ladja plula čez rtič Barrow, se je napravila na propelerju precejšnja ledena plast. Ladja se je nahajala v zraku 170 ur. Posadka je ostala popolnoma zdrava. Ko so pripluli nad kraj Teller, so spustili sidro in krmilar se je spustil na tla. Ladja je pristala brez posebnih težkoč.

Rim, 17. maja. (Izv.) Agenzia Stefani objavlja brzjavko kapitana Nobile predsedniku Mussoliniju, v kateri poroča Nobile o srečno uspelem poletu čez severni tečaj. Prvi del vožnje čez severni tečaj je potekel popolnoma v redu. Na drugem delu vožnje od severnega tečaja proti rtiču Barrow so se pričele nabirati na kovinskih delih ladje ledene plasti, ki bi povzročile veliko škodo, da nismo tega s primernimi ukrepi omejili. Polet od rtiča Barrow do Tellerja je bil zelo otežkočen vsled goste megle, ki ni dopuščala pravilne orientacije, in je bila nevarnost, da zaidemo predaleč proti Beringovi cesti. Pri poletu proti Nome smo se nahajali v velikem snežnem viharju. Posrečilo se nam je izrabit ugoden trenutek, da smo mogli pristati. Ko bi bile ugodnejše amosferične razmere in bi brezhibno funkcionirali radio in aparati, bi bili lahko nadaljevali še kakih 1000 km vožnje, ker so zaloge bencina to omogočale. Tekom vseh treh dni se je posadka zadržala obdobjevanja vredno; 13.000 km dolgo pot smo preleteli v 172 urah, kar je več, kot je preračunano.

O »BUBI« - FRIZURAH.

Neki Anglež trdi, da je po angleških tovarnah, kjer so zaposlene ženske, mnogo manj nesreč, odkar si strižejo lase in je celo mnenja, da bi bilo prav, ako bi bile postavno prisiljene, da nosijo kratke lase. Sicer pa skoraj ni tega potreba, kajti vse računa, da je na Angleškem nad sedem milijonov žensk, katere so prostovoljno žrtvovalle svoje nasvedrane ali nenasvedrane lase. To je okoli polovice ženskega prebivalstva, starega nad 16 let.

Seveda mora vsaka hoditi k lasničarju in sicer najmanj vsakih štirinajst dni, ako hoče imeti »bubi« v primernem stanju. So take, ki pridejo dvakrat v tednu. To pa stane. Za enkratno pristriženje morajo plačati 2 in pol šilinga, t. j. 33 Din, kaj je vsekakor i za angleške razmere visoka vsota. A ta cenik je le za navadne česalnice, v bogatem londonskem West-Endu pa je treba za striženje plačati 2 funta in 2 šilinga, za pristriževanje pa 1 funt in 1 šiling t. j. 560, oziroma 280 Din.

Proračunali so, da današnje angleško žensstvo v novem letu znosi lasničarjem nad 21 milijonov funtov več kot pa prej, ko je nosilo dolge lase. 21 milijonov funtov je, ako računamo funt 274 Din, ogromen znesek, 5 milijard in 754 milijonov Din. Brivnic, oziroma česalnice je na Angleškem 25 tisoč, tako da pride na eno povprečno 1000 funtov na leto, kar je gotovo lep zaslužek, če se pomisli, da je to le plus prejšnjemu. Tudi se žensstvo dandanes mnogo več kodra, barva lase in »smodi«, kar gre vse v žep lasuljarja. Tudi modistinje so bolj zaposlene, kajti kratkim lasem je sledila popolnoma nova moda v ženskih klobukih. One, ki še nosijo dolge lase tožijo, da težko pridejo do primerne klobuka.

Izurjeni lasostrižci obojega spola so zelo dobro plačani, na deželi povprečno po 5 funtov (1370 Din), a v boljših brivnicah v Londonu celo 20 funtov (5480 Din) tedensko. Povprečni delavec v železarni na Jesenicah mora za ta znesek delati 14 tednov.)

njenem blagu, 12 parov čevljev, nekaj usnja za pete (ukradeni čevlji so bili namreč sicer popolnoma dodelani, vendar pa še niso imeli peta) in pa nekaj vrvice za zadrgo čevljev. Te čevlje sta kupila druga dva obtožena, tudi čevljarja in sicer jako poceni, tako da bi bila napravila prav dobro kupčijo, da jih ni zasegla pravočasno roka pravice. — Omenjeno količino ukradenega blaga je namreč policija zaplenila. Prvoobtožena sta tatvino priznala, ker bi jima tajeje ne bilo itak nič pomagalo. Pravita pa, da jih je zaplenila lepa prilika in pa velika množina blaga, ki je bila vedno nakopičena v tovarniških prostorih. Ostala dva pa sta se zagovarjala, da nista vedela, da je blago ukradeno, ker sta se prvoobtožena lagala, da sta dobila čevlje in pete v tovarni za podporo in nagrado. Tega pa jima seveda niso verjeli, ker sta kot čevljarja in dobra znanca prvoobtožencev gotovo tudi dobro

vedela, da dobe v tovarni čevlje samo usnarji, čevljarji pa ne. Pa tudi če bi jih res dobila, bi ne bila podarila taka tovarna kot je Polakova za nagrado svojim delavcem čevljev brez pete. In zato so bili obsojeni vsi štirje. Prva dva sta dobila, in sicer eden en mesec, drugi pa 14 dni težke ječe, druga dva pa radi nakupa ukradenega blaga tudi prvi en mesec, drugi pa 14 dni, toda ne težke, marveč navadne ječe. Zastopnik Polakove tovarne je izjavil, da tovarna ne zahteva razun povrnitve zaplenjenega blaga nobene odškodnine.

Spoštuj očeta in mater! »Tako pravi četrti božja zapoved, katero spoštujejo vsi pošteni ljudje. Vi pa France Rogelj, delavec ste v Presejrah, vse drugo že tudi vemo od vas, spoštujete to božjo zapoved in ta zakon tako, da ste udarili v družinskem prepri svojega očeta s pločevinastim umivalnikom po glavi in ste ga precej težko poškodo-

vali. No in kaj pravite k temu?« In vstal je hudi sin in se naravnost zarezal nad sodniki, da ni vse tako, kot ga dolže. Predsednik: »Vi ste pa res sirov človek!« — Obtožene: »Lahko!« — Predsednik: »No po tem vas bomo pa tudi sodili!« — Obtož.: »Tudi lahko!« — »Dobro,« in fant se je zagovarjal takole: »Res sem ga, toda nisem ga mislil. Z očtom sva v sovraštvu, ker stanujem v njegovi hišici z neko žensko.« — Predsednik: »Ja, pa pravijo, da vas oče ne mara zato, ker je ta ženska slaboglasna in pa ker mu nočete pomagati pri kmetijstvu.« — Obtožene: »Nekaj zamrmral, kar se ni dobro razumelo in je pravil dalje, da je šel usodni dan z umivalnikom po vodo. Naletel je na očeta, ki je doma razsajal in hotel je vse pretepeti. Sestro je obrnel, ker mu je odprla vrata. Le s silo so mu vzel ismetišnico in nato še en kol iz rok. Pri tem pa je obtožene zamahnil z umivalnikom in je za-

del očeta po nesreči po glavi. Ker pa se je dejanski stan ugotovil malo drugače, kot ga je opisoval sin in ker se tudi ni izkazal noben tak silobran, da bi bilo treba udariti starega očeta z umivalnikom kar z vso silo po glavi, je bil obsojen France Rogelj na tri mesece težke ječe, pri čemer ga je predsednik resno poučil, da se oče v nobenem slučaju ne sme pretepati, ker oče je oče, četudi bi bil včasih malo neroden, kar pa v tem slučaju ne pride toliko v poštev, ker je zakrivila cel prepri med očetom in sinom le malopridna in slaboglasna ženska, kar je fant sam priznal.

Polzvedovanje

Najdena ženska ura. Na orlovski prireditvi na Vrhniki se je našla ženska ura; dobi se v kaplaniji.

Specialna mehanična delavnica za popravo pisalnih, računskih in drugih strojev LUDOVIK BARAGA Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6/1 Telefon št. 950

Sprejme se večje število krojaških pomočnikov večjih velikoga, malega ter ročnega dela in likanja. Služba je stalna. Vožnja se povzra in plača. Tedenski zaslužek (pri 8 urnem delu na dan) od 400—500 Din. — Reflektanti naj se javijo od torka do sobote ob 9 do 11 dopoldne pri tvrdki E. BERNATOVIČ, Mestni trg št. 5, Ljubljana.

ŠIVILJ
za belo se takoj sprejme. — Matek & Mikeš, Ljubljana, Dalmatinova 13.

Služba ORGANISTA in CERKVENIKA
se razpisuje. Nastop službe 30. maja. — ŽUPNI URAD ŠMARTIN POD ŠMARNO GORO. 3384

Vajenka
spretna, se sprejme v strojno pletarno V. GLUMAC - Maribor, Ulica 10. oktobra št. 4.

NATAKARICA
se sprejme na račun. Potrebna manjša kavicija. Nastop takoj. — Naslov v upr. lista pod št. 3385.

Perfekt. stenografo in strojepisko
išče za takoj industrija na Gorenjskem za slov. srbohrvatsko in nemško dopisovanje. Izurjenost je pogoj. — Ponudbe z zahtevo plače na upravo »Slovenca« pod št. 3381.

Boljša gospodinja
ki zna dobro šivati, išče mesta v večji kuhinji v svrhu popolne izvežbe tudi v kuhinji; vstop takoj. — Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod: »Pomlad« 38-62.

PRODAJALEC
mešane stroje, prvovrstna moč, večja sloven. in nem. jezika, se sprejme v trgovino meš. blaga. — Ponudbe pod »R. S. št. 3312« upravi »Slovenca«.

Iščem poštenega potnika za razpečavanje mlevskih izdelkov proti proviziji. Pism. ponudbe na upravo pod: »Stalna služba« št. 3264.

Delavca močnega, samskega, za poljska dela in za prenašanje vreč. Iščem. Pism. ponudbe na upravnistvo »Slovenca« pod: »Stalna služba« št. 3265.

Poravnajte naročnino!

Mlin išče dobrega, poštenega samskega HLAPCA, vajenega konj. Pism. ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Stalna služba« 3263.

Enonadstr. hiša
zidana zelo solidno, v prav dobrem stanju, z velikim vrtom, se prodaja po ugodni ceni. — Ponudbe na: Ivan HOIS, Maribor, Koroska cesta št. 24.

Pozor!

Volnene bluze, pletene jopice, moške in ženske nogavice, kakor tudi si lahko preskrbite dopletenje starih nogavic po najnižji ceni v stroj. pletarni V. GLUMAC, Maribor, Ulica 10. oktobra 4. »Na debelo in drobno.«

Trgov. POMOČNIK
špecerist, išče službe. — Gre tudi na deželo. Nastop 1. jun. ozir. pozneje. — Naslov v upravi lista pod »Pomočnik«, Maribor.

GOSPODINCA
dobro izvežbana v pisarn. stroki in knjigovodstvu, večša srbohrv., nem. in ital., želi takoj nastopiti primerno mesto za časa sezone ali event. stalno na Bledu, in sicer pod ugod. pogoji. — Ponudbe upravi pod: Vestna 3307.

POSTREZNICO ozir. so. stanovalko išče starejša gospa. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3392.

ZLATA
ura - zapestna
se je izgubila 16. maja v kamniškem vlakcu, ki odhaja iz Ljubljane ob 7.55, ali pa s kolodvora Kamnik do restavracije »Stara pošta«. Pošten najditelj dobi dobro nagrado. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3396.

Stanovanje
hrano in vso postrežbo dobi 5 let brezplačno, kdor posodi 30.000 Din na vključbo. Vračilo mesečno 500 Din. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »5 let«. Ugodno zlasti za vpokojenega g. duhovnika, učitelja itd. 3391.

SADJEVEC
prvovrst. iz šlabilnih jabolk prodaja A. Oset - Maribor. Vseled opustitve obrti prodaja ugodno.

čevljarsko ORODJE
stroje in sobno opravo. — MARIJA DOLLENC Ljubljana, Gosposvetska 8.

MOŠKO KOLO
dobro ohranjeno, se prodaja na Selu 47 pri Ljubli.

Prodaja se
WANDERER - MOTOR
4 KS, 3 prestave, priklop, Kik-starter, 2 zaviraci, v najboljšem stanju. Cena 6000 Din. — Poizve se pri Ivanu Kračcu, Javornik št. 18, Gorenjsko.

NAKUP
najfinjših ljutomerskih SORTNIH VIN
kakor vina iz mešanih nasadov, po ugodnih cenah v vsaki množini, najkulantnejše posreduje Vinar- ska zadruga »Jeruzalemski« r. z. z. o. o. z. - Ivan- kovci. Poslovodja: Josip Janžek. Telef. št. 2.

Omara za led in Biljar-karambol
se ceno
preda
Dopisi pod »Omara ozir. Biljar« št. 3104

Traverze Cement Apno
in vse vrste ŽELEZNINO po najnižji ceni pri
Ivan Koražija
železnina
MARIBOR
pri kolodvoru.

Klobuke, perilo, sandale, majice, dežne plašče, dežnike, čevlje itd.

nudi po konkurenčni ceni

JAKOB LAH, MARIBOR, samo GLAVNI TRG 2

Priporoča se železnina

A. SUŠNIK

Ljubljana, Zaloška cesta.

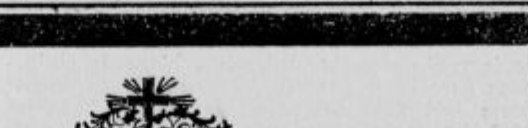
Mlin vod. moč, s tur-

bino, novo zidan, sredi lepe vasi, pri glav. cesti, brez konkurence, se poceni prodaja. Naslov Franja Lebarič, Zg. Sv. Kungota pri Mariboru.

Gradbeno podjetje ing. Josip Dedek
mestni stavbenik

Specialno podjetje za projektiranje in izvrševanje vodnih naprav in industr. zgradb. **LJUBLJANA, Zibertova cesta 7.** Tel. 749 (interurb. 103) Tel. 749 (interurb. 103)

Izvršuje: vse vrste vodnih zgradb, hidrocentrale, jezove, obrežna zavarovanja, mostove, industrijske železobetonske zgradbe, ceste, vrtanje (sondaže) do vsake globočine, po dolgoletnih izkušnjah.

DRUŠTVO LASTNIKOV TISKARN IN GREMIJ TISKARSKIH IN SORODNIH GRAFIČNIH PODJETIJ ZA SLOVENIJO
V LJUBLJANI javljata tužno vest, da je dne 16. maja preminul v Kamniku njiju zvest in zaslužen član, gospod

Anton Slatnar
tiskarnar v Kamniku.

Pogreb blagopokojnika bo v Ljubljani dne 18. maja ob 16. uri od cerkve sv. Krištofa na pokopališče pri Sv. Križu. Izbornemu strokovnjaku in vso delavemu možu bodi ohranjen časten spomin.
Ljubljana, dne 17. maja 1926.

Po mukepolnem trpljenju je umrl, previden s sv. zakramenti, naš iskrenoljubljeni, predobri soprog in oče, gospod

Anton Slatnar

tiskarnar, trgovec in posestnik

Sprevod gre v torek popoldne ob 14 iz hiše žalosti do kolodvora v Kamniku, od koder se krsta prepelje v Ljubljano, kjer se vrši pogreb ob 16 pri Sv. Križu.

Maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

Kamnik, dne 16. maja 1926.

Ivanka Slatnar

v imenu hčerk in sorodnikov.

Hotel, kino, restavracija v Krapinskih Toplicah

poslojeje novo, enonadstropno, parketirane sobe, elektrika, vodovod, vrt, vse kompletno, je ceno NAPRODAJ pod poveljnimi pogoji. — Vprašati pri lastniku FRANC JURKOVIČU ZAGREB, Kačičeva 6.

=====

Amerikanske žurnale, saida-konte, štrace, odjem. knjižice šolske zvezke, trgovske, pisarniške in šolske mape, fasciklje, ris. bloke itd. nudi ugodno

Knjigovoznica K. T. D.

v Ljubljani, Kopitarjeva ulica št. 6/II,

=====

Prodajam večji paket delnic

gradb. družbe »Slograd« d. d.

pod nominalno vrednostjo, s kuponi od leta 1924, naprej. — Ponudbe pod »PRILIKA« na anončni biro »VERA« v Ljubljani, Aleksandrova cesta 8.

=====

Išče se za takojšnji nastop samostojna, perfektna

knjigovodkinjo

ki obvlada popolnoma slovenski in nemški jezik in stenografijo. — Začetnice so izključene. — Pismene ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »VELETRGOVINA 3378«.

=====

Valični mlin

IVAN KURALT

Domžale

nudi po najnižjih dnevni cenah: pšenično krušno moko, koruzni zdrob, koruzno moko za polento, pšenične (srednje debele) otrobe in druge mlevske izdelke.

Zahtevajte cenik!

=====

+

Tužnim srcem javljamo žalostno vest, da je naša ljuba, blaga gospa

Ivana Pihlerjeva

bivša trafikantinja

v nedeljo dne 16. t. m. po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne nam pokojnice bo v torek, dne 18. maja 1926 ob pol 5. uri popoldne iz mrtvašnice državne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah

V Ljubljani, dne 17. maja 1926.

ŽALUJOČI OSTALI

Edino največje in in naimodernejše podjetje specialno te vrste v Sloveniji

Velepražarna kave
Meznarič Rado, Maribor, Glavni trg 21

Telefon Interurban 476

Brzjavljaj;

Meznarič Maribor

Trgovci, zahtevajte ponudbe!